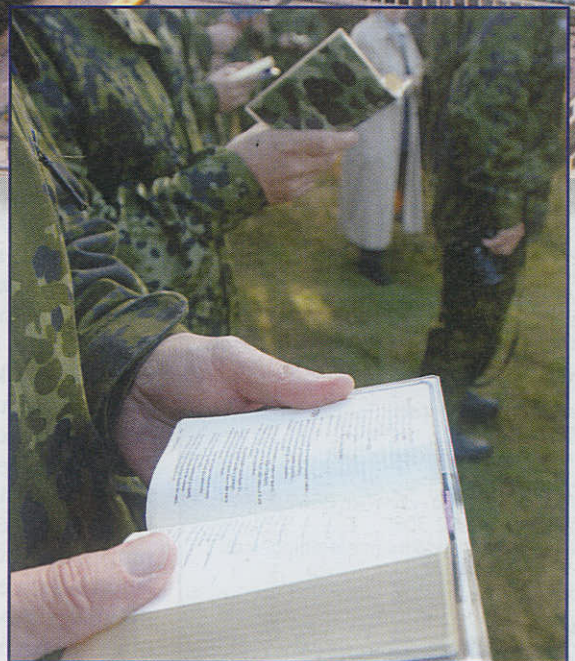

UNDER DANNEBROG

JANUAR/FEBRUAR 2004 · NR. 1 · 91. ÅRGANG

TEMA:

Søens folk og kirken

MARINEFORENINGEN

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for Søværnet og søfarten ved fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personel, der er eller har været tjenstgørende i Søværnet

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Prinsen

MARINEFORENINGEN
TRONDHJEMSGADE 5, KLD.
2100 KØBENHAVN Ø
TLF. 33 15 28 86 · FAX. 33 15 28 87
Postgirokonto: 2 00 16 08
E-mail til Landskontoret og »Slopkasten«
landskontoret@marineforeningen.dk
Hjemmeside: www.marineforeningen.dk

Kontortid:

Mandag og fredag kl. 10 – 14
Lukket hele juli måned

Landsformand:

Kommandørkaptajn Otto Lichtenberg
Kirkeltevej 21, 3450 Allerød

Landsnæstformand:

Fuldmægtig Kurt Flatau
Solhøj 14, 2990 Nivå

Landskasserer:

Bankfuldmægtig Elo Henriksen
Helgasvej 5, 2970 Hørsholm

Landssekretær:

Seniorsergent Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th, 1400 København K

Skytteudvalgsformand:

Salgsingeniør Jørgen Kjeldsen
Gadevænget 12, 3320 Skævinge
Telefon: 4828 9022
e-mail: joergen.kjeldsen@get2net.dk

Under Dannebrog:

Udkommer 6 gange årligt i et oplag på
10.600 pr. udgave.
Redaktør Leif Mortensen
Par No. 1 als
Vesterbrogade 8, Postboks 140,
8800 Viborg
Telefon: 8660 0488 – Telefax: 8660 0388
Mobiltelefon: 2192 3055
e-mail: redaktion.ud@marineforeningen.dk

Medlem af

Produktion og tryk:
Holbæk Amts Bogtrykkeri
Postboks 229, Tåstruphøj 26, 4300 Holbæk

FORSIDEFOTOS:

Holmens Kirke.
Den nye salmebog tages i brug for første gang. Foto: Thomas Rønn.

2004 – et år med mange udfordringer

Af Otto Lichenberg,
landsformand

ALLERØD – ”Skal en forening have sin berettigelse, må den have gode formål at stile imod”, disse kloge ord blev fremført af sognepræst Mogens Strunge i et forord til Marineforeningens Årbog af 1943. Vores formål er som bekendt, at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten ved fælles at arbejde for denne sag, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personel, der er eller har været tjenstgørende i søværnet. Marineforeningens mange afdelinger, med deres mange medlemmer, har nu gennem 90 år sluttet op omkring foreningens formål og levedejgjort det søværn og den søfart der i århundred har været en afgørende hjørnesten i nationens beståen.

Det er således glædeligt, at Marineforeningen gennem mange år har kunnet notere fremgang i sit medlemstal, medens andre forsvarspositive foreninger ligefrem taber medlemmer. Men hvor længe vil det vare, før de små værnepligts årgange slår igennem i vores medlemstal? Allerede nu synes tilgangskurven at flade langsomt ud. Selvom det skulle lykkes også efter et kommende forsvarsforlig, at bevare værnepligten i søværnet, så vil stampersonellet (konstabler og sergenter M/K) stadig udgøre den største personelgruppe i søværnet og dermed også den væsentligste rekrutteringskilde til foreningen i årene fremover. Man kan lide det eller ej, men hvis Marineforeningen skal overleve sit 100 års jubilæum – som en Marineforening – så må målgruppen for medlemshvervning i årene fremover i stigende grad være stampersonellet og så selvfølgelig søofficersgruppen.

Endelig har Marineforeningen jo den

fordel frem for soldaterforeningerne iøvrigt, at kunne rekruttere fra søfarten.

Landsbestyrelsen og ikke mindst forretningsudvalget har i det sidste års tid beskæftiget sig meget med en vurdering af Marineforeningens organisatoriske opbygning. Ændringen i værnepligtsmassen, den voldsomme tekniske og elektroniske udvikling, den væsentlige forbedring af samfærdslen mellem landsdelene er alle faktorer der i stigende grad påvirker vores organisatoriske hverdag. I dette nummer af Under Dannebrog fremlægger netop Forretningsudvalget sit bud på en organisationsstruktur der på afgørende punkter skal kunne imødekomme de næste års store krav til rationalisering, handlekraft samt ikke mindst medlemsindflydelse.

De kommende år vil byde på mange udfordringer. Lad det være mit nytårsønske for det kommende år, at den debat der vil opstå i forbindelse med en modernisering af foreningens struktur, må finde sted på et fagligt og sagligt grundlag. Resultatet skal være en helhedsløsning til gavn for Danmarks Marineforening.
HUSK – enighed gør stærk.

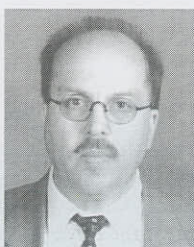
Her ved indgangen til det nye år bringer jeg på Landsbestyrelsens og egne vegne de bedste hilsener og nytårsønsker for år 2004 til Marineforeningens mange afdelinger og medlemmer med en varm tak for det store arbejde, der har været udført i det forløbne år. En personlig tak skal også lyde for den hjertelige modtagelse jeg selv, vort gode skib ”Libra” og hendes besætning, har fået af de forskellige afdelinger, vi har besøgt i sommerens løb. Tak for gode oplevelser.

Godt nytår og god vind i 2004.

Marineforeningen og fremtiden

Strukturkommissionen har nu afleveret sit forslag til den fremtidige regionale inddeling og lokale opgavefordeling i Danmark.

Mange organisationer og virksomhedsstrukturer er i disse år under forandring.

En forandring af det bestående er som hovedregel ikke bare en trang til at ændre på tingene for forandringens skyld, men et forsøg på at fastholde positive udviklinger på alle niveauer i samfundet.

En fastholdelse af fremgangen i Danmarks Marineforening er også baggrunden for den konstruktive debat der til stadighed pågår i afdelingerne og på distriktsmøderne.

Forretningsudvalgets oplæg til ny organisationsstruktur skal derfor ses som et positivt forslag til at fastholde en Marineforening med visioner samt dynamik, og bør blandt medlemmerne modtages og debatteres i samme ånd.

Morten

Næste nummer af
UNDER DANNEBROG

udkommer 1. april 2004.
Stof og billeder skal være redaktionen i hænde senest den 01. marts 2004

AFDELINGSSTOF

senest den 16. februar 2004.

OBS: Husk altid at sætte kontakttelfonnummer på materiale fremsendt til redaktionen

Materialet skal sendes til:

Redaktør Leif Mortensen, Par No 1 als
Vesterbrogade 8, Postboks 140, 8800 Viborg
tlf. 86 60 04 88
e-mail. redaktion.ud@marineforeningen.dk

Tema: Søens folk og kirken	4-8
Nyt fra Handels- og Fiskeriflåden	9
Nyt fra Søværnet- og Marinehjemmeværnet	9
Sendemandsmødet	10-11
Debat: Ny organisationsstruktur	12
Chaluppen "Svanen" - det glemte fartøj	13
Kasserermøde i distrikt 1	13
Boganmeldelse	13
Aalborg Søfarts- og Marinemuseum hjælper engelskmand	14
Søværnet er under stadig udvikling	15-18
Nyt fra Landsbestyrelsen	19
Mindegudstjeneste i Haderslev	19
Sænkningen af undervandsbåden Havfruen, 29 august 1943	20-21
Hvorfor hedder det sådan?	21
Årsindex 2003	21
Nyt fra afdelingerne	22
Velkommen i Marineforeningen	30
Nyt fra Skyttelavene	31
Gave til Søværnets Tamburkorps	32

PERSONALIA

Æresmedlem i Danmarks Marineforening, kriminalassistent Ib Ketler kan lørdag den 7. februar 2004 fejre 60 års fødselsdag.

Ib Ketler bestred landssekretærposten i foreningen fra 1981 til 2000

Begivenheden fejres under private former i Marinegården, Brøndby

Ib Ketler.

Kommandør Per Tidemand overtog 1. januar 2004 chefposten på Flådestation Korsør. Kommandør Per Tidemand kommer fra Forsvarsstaben og var tidligere forbindelsesofficer i Irak med rang af flotilleadmiral.

Flådestation Korsørs afgående chef, kommandør Lars Kragelund er tiltrådt en ny stilling i Florida, USA som chef for forbindelseelementet Irak. Kommandør Lars Kragelund er samtidig udnævnt til flotilleadmiral.

Forsvarets nye salmebog - Forsvarssalmebogen

Af Holmens provst og orlogsprovst Ejgil Bank Olesen

Foto: Thomas Rønn

En meget smuk solbeskinnet morgen den 29. september 2003, mens lyngen endnu stod i fuldt flor, afholdtes der feltgudstjeneste i Oksbøllejren under overværelse af bl.a. Forsvarchefen, Direktøren for Det Kgl. Vaisenhus, Det danske Bibelselskabs generalsekretær og værnsprovsterne fra Hæren, Flyvevåbnet og Søværnet samt det personel der skulle udsendes til Irak. Den særlige anledning til gudstjenesten, udover soldaternes udsendelse, var, at Det kgl. Vaisenhus havde foræret salmebøger til det personel der til lands, til vands og i luften skulle forrette international tjeneste. Forsvarschefen modtog Forsvarssalmebogen og lagde ord til alles tak for den generøse gave.

Forsvarssalmebogen er den nye Danske Salmebog, der er autoriseret af Hendes Majestæt Dronningen og som under overværelse af Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed prinsen officielt blev taget i brug pinsedag 2003 i Københavns Domkirken, samtidig med at den nye sal-

mebog i en stor del af landets kirker også blev taget i brug under pinsehøjmessens.

Forsvarssalmebogen er en konfirmandsalmebog i blåt skind med et omslagsbind henholdsvis for hæren, flyvevåbnet og søværnet. Søværnets er blåt med anker. Det er en meget smuk salmebog i en særdeles handy størrelse, som det er let at finde plads til i funktionsuniformens inderlomme. Det er givet, at mange kommer til at sætte stor pris på den gave, som vil følge de fleste langt udover deres hjemsendelse. Det er derfor også mit store håb, at der kan skaffes midler forsat til at anskaffe Forsvarssalmebogen ikke alene til det udsendte personel, men også til alle værnepligtige og Forsvarets øvrige tjenestegørende personel. Derfor tillader jeg mig samti-

dig med denne korte ømtale af Forsvarssalmebogen, at rette en henvendelse til Danneborgs læsere og spørger, om der er nogen der har kendskab til fonde eller legater, som evt. kunne tænkes at ville være behjælpelige med midler til løsning af denne for forsvaret og værnspørstetjenesten meget vigtige opgave.

Da jeg nu for 13 år siden var med korvetten Olfert Fischer under den første Golfkrig, fik jeg med mig hjemmefra felttestamenter fra KFUM's soldatermission til uddeling til personallet. Det var en gave der

blev meget vel modtaget og jeg ved, at mange af mine skibskammerater stadig er i besiddelse af den lille lommeudgave af Det nye Testamente. Mit eget eksemplar er efterhånden tyndsslidt, fordi jeg har haft det med på alle de sejladser, jeg har været på siden Golfen. KFUM's soldatermissions Felttestamentet uddeles forsat i dag ved felt-, flyver- og orlogspræsternes hjælp til alle der måtte ønske det. Med Felttestamentet og Forsvarssalmebogen er alle tjenestegørende godt hjulpet i enhver tænkelig situation. Den nye danske salmebog er revideret, der tilføjet nye salmer og enkelte salmer er forsvundet og der har fundet visse sproglige ændringer sted. Salmebogens tekstdel har også undergået visse ændringer. På trods af vore protester forsvandt desværre "En somands bøn" og bønnen "I livsfare på havet". "En soldats bøn" er blevet nyformuleret, så den er blevet en uforlignelig bøn til den moderne soldat også i international tjeneste:

"Gode Gud!
Vær nær hos os,
der gør tjeneste i forsvaret.
Velsign vores arbejde
for fred og retfærdighed
mod splittelse og uret, grusomhed og vold.
Styrk vores kammeratskab og sammenhold,
og bevar os fra at svigte hinanden i nød og fare.
Vær med dem, der sat til at lede og befale,
giv dem klarsyn og beslutsomhed
og omsorg for dem, de har ansvar for.
Jeg takker dig for mit land,
for familie og venner og alle, der holder af mig.
Kære Gud, jeg beder dig:
Bevar mig og mine nærmeste
fra sygdom, ulykke og alt ondt.
Vær hos mig, når jeg er truet
og gribes af angst for mit liv og helbred.
Lad mig få lov at vende tilbage
til min hverdag i god behold,
når min tjeneste er forbi.
Det beder jeg om i Jesu navn."

Kirkeskibe skal også på "værft"

Marineforeningen og kirkeskibe.

Af Henrik Marill Christian-
sen, medlem af Møens
Marineforening og landsbe-
styrelsen

STEGE – I langt den største del af vore kirker er ophængt kirkeskibe. Hvem har ikke siddet i kirken og beundret de smukke skibsmodeller under kirkens hvælvinger?.

Et helt naturligt spørgsmål i denne sammenhæng, ikke bare for folk med maritim interesse, vil så være. Hvorfor hænger der skibsmodeller i kirken og hvem passer på dem?. To svære spørgsmål jeg efterfølgende vil forsøge at gøre rede for.

Der er i tidens løb givet mange forklaringer på det første spørgsmål. Her er den forklaring, som i overlevering gives om modellen af orlogsskibet "Justitia" (Retfærdigheden), der er skænket og ophængt i Sct. Hans Kirke i Stege på Møn i 1718.

Matrosen Hans Larsen Bergens gjorde tjeneste i orlogsflåden, under den Store Nordiske Krig, ombord på Flagskibet "Justitia" under kommando af viceadmiral Just Juel.

Den 8. august 1715 stødte den danske og svenske flåde sammen i slaget ved Rügen. Viceadmiralen blev dræbt – men danskerne vandt slaget.

Efter sejren forlod Hans Larsen Bergens orlogsflåden og bosatte sig på øen Nyord, lidt nord for Møn, hvor han blev lods.

Her byggede han modellen af "Justitia" som han i 1718 forærede kirken i Stege (Nyord havde på det tidspunkt endnu ikke fået kirke). Han måtte dog betale 10 rigsdaler for at få lov til at ophænge skibet i kirken.

Foræringen skulle angivelig være en taknemmelighedsgave til Hans Larsen Bergens gud og skaber, for at have overlevet krigen og tiden i orlogsflåden.

Tanken om at kirkeskibe er en form for taknemmelighedsgaver, anses for nærliggende, ihukommende, at de der dengang "før til søs", enten til orlogs, på handelsskibe eller som fisker ofte var væk i årevis, i krig og udsat for elementernes rasen.

Hvem vedligeholder kirkeskibene?

Hvad "Justitia" angår, oprettede Hans Larsen Bergens arvinger Justitiaforeningen i Stege og henlagde penge til vedligeholdelse af modellen, og det vides at "Justitia" efter 1728 nogenlunde regelmæssigt er nedtaget hver 10'ende år for en overhaling.

Siden da har skiftende bestyrelser og medlemmer stået for arrangementet. Frem til vor tid, har det for en søfartsrelate-

Kirkeskibet "Justitia" fra 1718 under hvælvingerne på Sct. Hans Kirke i Stege.

ret ø som Møn ikke været noget problem.

Til "Justitia's" dok ophold i 1998 kneb det dog. Justitiaforeningens bestyrelse bad derfor Møens Marineforening om hjælp med det praktiske arrangement.

Afdelingen tog handsken op og sammen med Justitiaforeningen blev skibet igen ophængt under kirkens hvælving, med assistance fra Søværnets Tamburkorps, Flådestation Korsør, pastor Ole Thybo Hansen samt faneborg og mange tilskuere.

Siden har der i "Justitia's" bestyrelse siddet ét medlem fra Møens Marineforening, så vi på værdig vis kan "dokke" skibet i 2008 og fremover.

Andre steder i landet vil jeg tro at kirkeskibene bliver passet af kirkens menighedsråd, eventuelt med hjælp fra diverse foreninger i området.

Men skulle du, i din kirke se på et skib – slidt af tidens tand, der ikke har været "dokket" i årevis – så håber jeg din lokale Marineforening vil tage handsken op.

Ikke nok med at Marineforeningen på den måde er med til at bevare vor maritime kulturarv, men foreningen synliggør sig samtidigt i lokalsamfundet.

Jul med Sømandskirken i Algeciras

Af Sømandspræst,
Asger Sten Mørck

ALGECIRAS, SPANIEN - Juleaftensgudstjenesten i 2002 i Algeciras var en helt speciel oplevelse som sømandspræst. For første gang siden jeg rejste som sømandspræst skulle vi afholde en gudstjeneste ombord på et handelsskib. Som orlogspræst i Søværnet havde jeg før afholdt gudstjeneste på Søværnets enheder i ubådene. Efter aftale med kaptajn Johan Hansen var vi blevet enige om, at vi juleaftensdag ville fejre gudstjeneste på Clara Mærsk, som den 24. december først skulle afsejle fra Algeciras inden arbejdets ophør på terminalen kl. 20.00. Endelig skulle vi holde den første gudstjeneste i Algeciras, og det kunne vel ikke være bedre end at fejre den på et skib i havn.

Vi mødtes kl. 10 i messen på skibet, som var smukt julepyntet. Selvfølgelig manglede der heller ikke noget juletræ. Foruden besætningen var også terminalchef John E. Thomsen og yardmanager Laurits Uglvig fra Maersk, España med familier mødt op på Clara Mærsk. Det var en dejlig markering af juleaften. Det var en stærk oplevelse også fordi vi var mange nationaliteter til stede ved gudstjenesten. Ombord på Clara Mærsk var der dengang foruden danskere også besætningsmedlemmer fra Indien og Philipinerne.

Gudstjenesten står meget stærkt i min erindring mest måske, fordi vi endnu ikke har noget kirkerum til disposition i Algeciras. Vi har endnu ikke fået "fast grund" i Algeciras med kirkerum og velfærdslokaler. Præsteboligen gør det ud for kirken. Sømandskirken er en feltkirke, hvor mødested og samtale i det store hele foregår på skibene.

Det begyndte for godt 1 1/2 år siden, da min hustru Annette og jeg flyttede fra Antwer-

Clara Mærsk.

Gudstjeneste ombord på Clara Mærsk

pen til Algeciras for at opbygge en ny station/kirke for Dansk Sømandskirke i Fremmede Havne. Sømandskirken havde længe haft et ønske om også at være i Algeciras, som er et stort knudepunkt for rederiet Mærsk-Sealand; men indtil sommeren 2002 manglede vi den fornødne præstestilling, der kunne gøre det muligt at oprette en kirke næsten så sydligt i Europa, vi kan komme. Vi mangler kun 20 km.'s kørsel for at komme til Europas sydligste punkt – byen Tarifa. Her ved Tarifa er der kun 13-14 km. til en hel anden verden – Afrika.

Hver uge "kalder" 35-40 skibe Algeciras. Heraf er de 10-12 skibe med dansk flag. Det er mange danske skibe koncentreret i den "lille" havn. Jeg siger lille, fordi den i areal jo slet ikke når det omfang, som f.eks.

Antwerpen og Rotterdam; men alligevel er de godt 60 ha. som Maersk, España rammen om Spaniens største containerhavn.

Havnen i Algeciras anløbes hver dag af mindst et dansk skib; og vi forsøger at komme ombord kort tid efter skibets ankomst. Annette og jeg er alene om arbejdet, så vi har en 7 dages arbejdsuge; men da vi kan lide vores arbejde, så går det som en leg. Når vi har ferie, får vi hjælp af Jens Lundin, som bor i Jerez, der ligger 100 km. fra Algeciras. Jens er uddannet på Københavns Musik-konservatorium i klassisk spansk guitar.

Grundtvigs ord menneske først – kristen så, er rammen om vores arbejde. Vores arbejde er samtale. Samtale om alt mellem himmel og jord. Vi møder besætningen over en kop

kaffe og får tid til at høre lidt fra den store verden. Der er rigtig mange, som gerne vil et smut væk fra skibet, når deres vagt er forbi. Vi har en minibus, med plads til 7 personer, som vi har haft med fra Antwerpen. Det er vores håb, at vi med hjælp fra vores venner kan erhverve en ny minibus allerede i år.

Der er mange, der benytter lejligheden til at slippe væk på frivagten. Det hænder ofte, at vi tager med søfolkene på udflugt i området. Selvfølgelig er Gibraltar, der ligger 20 km. fra Algeciras et yndet udflugtsmål samt den lille herlige by Tarifa. Vi har også været på lidt længere ture. Jerez, der er meget berømt for sin sherry er bestemt en dagsrejse værd. I Jerez er Jens guide for os, da han har arbejdet på én af bodega'erne i byen "Gonzalez y Byass", som er kendt for sin Tio Pepe.

I øjeblikket har vi knap så meget plads som vi kunne ønske. Vi har en præstestue centralt beliggende i byen; men i kirkerådet arbejder vi på at skaffe lidt bedre plads og bedre rum for søfolkene i Sømandskirken i Algeciras. Det er vores store håb, at vi i løbet 2004 kan byde søfolkene velkommen i egne lokaler på Plaza Alta. Men vi håber, at vi også i 2004 kan holde gudstjeneste på et skib i Algeciras.

Med orlogspræsten i krigszonen

Af orlogspræst Eigil Andreassen

Tirsdag d. 14. marts 2003 var en dejlig forårsdag med solskin og høj, blå himmel. Vi var 100 mand, der den morgen gik om bord på korvetten "Olfert Fischer" på Flådestation Korsør. Opgaven lød på, at korvetten skulle forlægge til Middelhavet, hvor den i tre måneder sammen med den øvrige Natoflåde, Stanavforlant skulle deltage i operationen Active Endeavour.

Denne operation er et led i kampen mod den internationale terrorisme, en kamp, der har fundet sted i Nato-regi siden 11. september 2001. Skibets 100 mand store besætning med chefen, kommandørkaptajn Gustav Lang i spidsen, var rustede til at løse denne vigtige opgave. Alle var på deres felt træned og veluddannede til at udføre netop de opgaver, han eller hun havde fået tildelt om bord. Skibets udrustning var selvfølgelig checket og klar til enhver situation, som det måtte komme i, så både skib og besætning var "klar til at være klar".

Ingen troede på, at vi skulle deltage i krigen mod Irak al den stund, at ubåden "Sælen" var sendt af sted til Golfen, før vi afgik fra Korsør.

I første omgang forlagde vi mod flådestationen Rota i nærheden af Cadiz i Sydspanien, hvor vi skulle møde Natoflåden. Alt forløb planmæssigt indtil den 18. marts, hvor vi fik ordre på at sejle så hurtigt som muligt til Den persiske Golf og indgå i den flåde, som koalitionen mod Irak opererede med der.

På rekordtid, nærmere betegnet den 3. april, nåede vi frem til Manama, hovedstaden i Bahrain, og vi kunne nu begynde at løse de opgaver, som den amerikanske oberstbefalende for koalitionen flåde pålagde os. Det drejede sig

Orlogspræst Eigil Ingemann Andreassen taler i den engelske kirke i Bahrain.

først og fremmest om i den allernordligste del af Golfen, hvor Kuwait, Irak og Iran ligger meget tæt, at beskytte to irakiske olieterminaler beliggende ude i havet. De var besat af amerikanske soldater, og vi skulle holde fremmede skibe på afstand af de to olieterminaler. "Olfert Fischer" ledsagede et amerikansk skib op ad den smalle fjord til havnebyen Um Quasr, så vi fik også sat foden på irakisk jord.

Orlogspræsten skal være synlig

Som præst om bord på en korvet eller et andet af Søværnets skibe skal man ud af sit lukaf og ud af messen for at møde besætningen. Præsten skal være en synlig mand om bord. Han skal færdes overalt, naturligvis under hensyntagen til alle sikkerhedsregler, som hersker i skibet. At jeg som præst overhovedet kan færdes frit, skyldes, at jeg er uden rang. I denne særlige stilling sorterer jeg direkte under skibets chef og næstkommanderende.

Præstens arbejde på et af Søværnets skibe er i grunden det samme som hjemme i hans eget sogn. Centrum i arbejdet er gudstjenesten, hvorfra de

andre opgaver udgår. Her vil jeg først og fremmest nævne sjælesorg. Korvetterne, ja, Flådens skibe i det hele taget, er ikke luksuslinere. Forholdene om bord på korvetterne er yderst trange for mandskabet, og det er meget vanskeligt at finde et sted, hvor man kan have lidt privatliv og nyde sit eget behagelige selskab. Det kan være særdeles opslidende og stressende at leve så tæt sammen dag og nat i tre måneder, som vi gør om bord på korvetterne. Her hjælper det meget at lide af hensynsbetændelse, altså at evne i stor udstrækning at tage hensyn til andre, at acceptere hinanden, sådan som den enkelte nu engang er med alle de særheder, vi alle sammen besidder. Oven i dette kommer den militære disciplin – mandstugten. Den kan også være meget stressende, navnlig på et særligt togt, som dette, hvor vi var i krig mod Irak i Den persiske Golf. I krigszonen var "Olfert Fischer" hele tiden i "klar skib". Derfor var der en stressende og lang vagttørn for den enkelte gast hver dag, som var opslidende for fællesskabet – de menneskelige relationer – om bord, og det, sat i relation til de

snævre rammer, som skibet levner den enkelte at leve under, gav for alle om bord en ekstrem situation. Det er i den situation, at præsten kommer ind med sin indsats.

Jeg har ikke tal på alle de samtaler, jeg havde med skibets besætning under det tre måneder lange togt. Præstens samtaler med gasterne om bord på Søværnets skibe går som regel på deres tjeneste om bord og i Søværnet i det hele taget, men de drejer sig også om glæder og sorger i deres liv, om deres familiære forhold, om hvad de tror på og håber på i deres liv fremover. Den kendsgerning, at vi få dage efter afsejlingen fra Korsør blev beordret til at sejle i krig i Den persiske Golf, gav et helt nyt livsgrundlag for alle om bord og for de pårørende hjemme i Danmark. Som et lyn fra en klar himmel var Danmark nu i krig med en anden nation, og vi var pludselig aktivt med i den. Det er klart, at det var en stor kamel at sluge for mange besætningsmedlemmer, og jeg hørte straks om deres familiers og kæresters reaktioner hjemme. Navnlig var reaktionerne hjemmefra præget af angst og bekymring for deres kære om bord; reaktionen hos besætningen var mere fattet. I den forbindelse drejede mange samtaler sig om, om man moralsk, etisk kunne forsvare at gå i krig. Derimod blev der ikke talt meget om, at det kan koste livet at gå i krig, og at man i selvforsvar kan blive nødt til at tage et andet menneskes liv, men jeg er ikke i tvivl om, at den kendsgerning lå i baghovedet af hele besætningen.

Krigens realitet kom godt nok ind på livet af os alle. Selvfølgelig var skibet i "klar skib" under patruljeringerne i den nordlige del af Den persiske Golf, men også flere gange under forlægningen ud og hjem, var den politiske situation sammenholdt med den geografiske

"Olfert Fischer" i smult vande.

således, at det var nødvendigt at sætte skibet i "klar skib" - ikke "for øvelse", men for alvor. De boardinger, vores boardinghold foretog under patruljeringerne, var heller ikke "for øvelse". Med skarpladte våben boardede de skibe, for at undersøge, om lasten var lovlig, og man kunne ikke på forhånd vide, om besætningen havde ondt i sinde. Denne spændte og uvisse situation var selvfølgelig, sammenholdt med en hård vagttørn, hvor gasternes søvnbehov ikke altid kunne indfries, meget stressende for besætningen. Jeg forsøgte gennem mine samtaler med gasterne, at trøste og opmuntre dem så godt, jeg kunne, at hjælpe dem, når de kom i tvivl om sig selv og deres liv, om rigtigheden i det, de nu var en del af om bord. Også Vorherre kom ofte på banen, hvordan han evt. stillede sig til det, at besætningen på "Olfert Fischer" var i krig. Den enkelte gasts forhold til Vorherre og Hans forhold til gæsten blev drøftet, og det var her det kristne evangelium om syndernes forladelse skulle forkyndes af mig.

Undertiden tog jeg en rundring om natten under patruljeringerne i krigszonen for at besøge gasterne på post på agterdækket, sidedækket og andre steder i skibet. Det var mit indtryk, at de var glade for en natlig samtale med præsten på nattevagten. Også her var krigen og vores deltagelse i den ofte samtaleemnet.

Kontakt hjem

På et togt som dette, hvor vi var i krig, er det klart, at der var ikke plads til den store velfærd om bord. Den vigtigste velfærd var nok, at vi forsøgte at holde en så god kontakt til familie, koner, kærester og venner hjemme i Danmark som overhovedet mulig.

Besætningen havde adgang til at skrive e-mails hjem og

Gudstjeneste ombord på "Olfert Fischer".

modtage ditto hjemmefra. Værdien af adgangen for besætningen til at skrive og modtage e-mails kan ikke vurderes højt nok. Jeg tror faktisk, at det var den bedste velfærd, skibet kunne tilbyde besætningen. Det, at man dagligt kunne komme i kontakt med sine kære derhjemme og omvendt, blev da også brugt umådelig flittigt af alle om bord. I langt de fleste tilfælde var det da også gode og kærlige e-mails, gasterne modtog hjemmefra, men desværre skete det også, at der dukkede en negativ e-mail frem på skærmen. At en gast pludselig på skærmen foran sig kunne læse, at kæresteren havde slået op, fordi hun havde fundet en anden, ramte utrolig hårdt, navnlig når man befandt sig tusinder af sømil fra Danmark og intet kunne stille op.

Centrum i præstens arbejde om bord på Søværnets skibe er gudstjenesten. På dette togt til Den persiske Golf blev gudstjenesterne afholdt på et tidspunkt, der passede i skibets

program, og altid når vi lå uden for krigszonen. Udover gudstjenester om bord på "Olfert Fischer" så holdt jeg også en gudstjeneste om bord på ubåden "Sælen" og en gudstjeneste for den danske koloni i Manama i Bahrain. Den gudstjeneste blev holdt i den engelske kirke i Manama, St. Christophers Cathedral. Kirkegangsprocenten var meget høj om bord. Jeg tror det skyldes, de trange forhold, vi lever under og så det gode sammenhold om bord. Vi var jo som en stor familie. Naturligvis deltog man i præstens gudstjenester. Jeg forsøgte altid i mine prædikener at få evangeliet til at tale direkte ind i vores situation på OLF. I kirkebønnen bad vi for skibet, for os selv om bord og for vores kære derhjemme.

God ledelse

I tiden fra 14. marts til 14. juni 2003 har korvetten "Olfert Fischer" været på togt til Den persiske Golf, hvor den har været i krig. Danmark har ikke

i mands minde været i krig med en anden nation. Derfor har der naturligt været sat fokus på skibets operationer, og hvordan besætningen har klarer dem. Set ud fra en lægmands synspunkt er det min klare opfattelse, at skibets besætning fantastisk dygtigt har udført den opgave, som blev pålagt den. Alle operationer blev udført med stor professionalisme. Alle om bord havde som sagt læst godt og grundigt på deres lektie hjemmefra. Det er min opfattelse, at det gode og stærke kammeratskab, som var herskende gasterne imellem under hele togtet, samt det dygtige og meget professionelle lederskab fra chefen kommandørkaptajn Gustav Lang og dermed fra hans officerers og befalingsmænds side, har gjort, at skib og besætning kom hele hjem. Chefens lederskab var præget af stor menneskelig indlevelse og forståelse for, at når et skib er i krig, så er det ikke bare et meget stort arbejdspress, der lægges på gasterne, men også et stort psykisk pres.

Jeg er overbevist om, at det stærke sammenhold i besætningen, professionalisme, dygtighed og stor menneskelig forståelse fra skibets ledelses side er årsagen til, at skib og besætning vendte hele hjem, og særlig at besætningen er kommet hjem uden psykiske ar på sjælen.

Jeg tror, at dette helt unikke togt i Søværnets historie vil ingen af os, der var med, nogensinde glemme. Vi vil aldrig glemme hinanden. Vi vil altid bære rundt på hinanden et eller andet sted i vores erindring.

NYT

FRA HANDELS- OG FISKERIFLÅDEN

Passagertransport i Københavns Havn kan blive rentabel.

Nye manøvredegtige færger kan sikre fremtiden for ca. 15 søfarende

KØBENHAVN – Havnebus projektet i Københavns Havn skal evalueres. På nuværende er det ikke endelig afklaret, om det nuværende arrangement med deltagelse af Hovedstadens Udviklingsråd, Københavns Kommune og ARRIVA fortsætter.

Melder disse tre instanser fra, er en personkreds med rederichef Gunnar Høi, ARRIVA i spidsen klar med et nyt projekt.

Det nye projekt tilstræber, at der indsættes nye enheder der i forhold til de nuværende havnebusser er bedre og hurtigere til at håndtere persontrafikken i havneområdet.

De to nye fartøjer der efter planen kan dække hele havneområdet langt bedre end i dag, bliver i givet fald bygget på Svendborg Yachtværft og udrustet på Fåborg Værft. Ifølge det oplyste, bliver dagsprisen ca. 9 millioner kr. pr. stk.

Landets kraftigste slæbebåd hjemskrevet i Århus.

Den positive udvikling for Århus Havn fortsætter.

ÅRHUS – Mangfoldigheden af enheder, der kan beses på Århus Havn, øges til stadighed. Seneste skud på stammen er Dansk Bjergning og Bugserings "Asterix" der ifølge havnebladet Århus Havn ankom til Århus den 7. december.

"Asterix" er ifølge det oplyste, Danmarks kraftigste slæbe- og bjergningsfartøj med et pæletræk fremad på 71,9 tons og baglæns på 68,3 tons.

Ud over slæb- og bugseringsopgaver, er specialfartøjet indrettet med udstyr til håndtering af ankre for blandt andet flydende kraner, pramme og offshore sektoren. Da skibet samtidig er klassecertificeret til brandslukningsopgaver blandt andet med højtryksvandkanoner og waterspraying/dysesystem, er skibet meget anvendeligt i det segment rederiet arbejder i.

De to besætninger med fem mand på hver vagt, arbejder én til én med 14 dage på hver

fire af femmandsbesætningen på agterdækket under klargøringen i Århus. Fra venstre skipper Tom Larsen, maskinchef Jan Ibsen, matros og kok Erik Sørensen samt skipper Jesper Hald. (Foto: Ole Brikner).

tørn. Ifølge skipper Jesper Hald er rederiet vigtigste arbejdsområder østersøregionen, Skandinavien samt det tyske område af Nordsøen.

"Bjergninger af vrage og vrage, tungløft med flydekran, bugsering af pramme eller andet flydende, der ikke selv har fremdrift, medvirken i offshore-projekter samt opgaver for skibsværfter ved Østersøen med løft af mange hundrede tons tunge motorer fra fabrik til nybygningernes maskinrum er nogle af de opgaver vi løser han ad vejen" siger Jesper Hald til Århus Havn.

Byggeår:	2003
Værft:	Damen Shipyard i Holland
Type:	ASD TUG 3211 (Azimuth Stern Drive)
Bruttotons:	385
Længde:	32,22 meter
Brede:	11,7 meter
Max dybgang:	5,3 meter
Aptering:	Kamre til fem mands besætning og fem passagerer, kabys, fællesmesse, bad, fryse- samt lagerrum og omklædningsrum.

NYT

FRA SØVÆRNET OG MARINEHJEMMEVÆRNET

"Elbjørn" til Aalborg

Nye planer for den gamle isbryder kræver et kundepotentiale, der ikke er til stede i Frederikshavn eller Sæby.

AALBORG – Det ser ud til, at den nærmeste fremtiden er planlagt for isbryderen "Elbjørn". Med et bud på kr. 700.000 blev den i Nordjylland

kendte restauratør og TV-kok, Lars Jeppesen og hans kæreste, glaspusteren Rikke Precht, ejer af skibet, der nu forventes placeret som et attraktivt turisttilbud ved en af kajerne i Aalborg.

Ifølge museumsdirektør John Hansen, Aalborg Søfarts- og Marinemuseum, er de nye ejere i kontakt med Aalborg Kommunes tekniske rådmand for at finde en velegnet kaj-

plads. "Vi har samtidig lovet Lars Jeppesen, at rådgive og vejlede om de tekniske forhold der skal være på plads for at få fartøjet nedgraderet til pram" siger John Hansen.

Planerne om, at skibet til maj eller juni kan åbne som kombineret museums- galleri- og café skib, er derfor kommet et stort skridt nærmere.

Ifølge John Hansen skal placeringen i den Nordjyske ho-

vedstad ses på baggrund af, at der ikke forventes at være kunder nok til et bærbart projekt i Frederikshavn og Sæby området.

Planerne om at bevare skibet i Frederikshavn, hvor den blev søsat i 1953, ser dermed ud til at være kuldsejlet. Frederikshavn Marineforening var medinteressent i et lokalt bevaringsprojekt.

SVENDBORG – Det var med oprindelig glæde at jeg erfarede, at Svendborg Marineforening var tildelt Sendemandsmødet i 2004.

Svendborg har til alle tider været kendt som en ”by i søfart”, og jeg finder det derfor helt naturligt at Svendborg Marineforening er vært i 2004, som også er året, hvor foreningen kan fejre 90 års jubilæum.

Svendborg Kommune har igennem årene haft et godt samarbejde med Svendborg Marineforening, senest i 2003 hvor Svendborg fejrede sit 750 års købstadsjubilæum.

Som en del af Svendborgs jubilæumsfestligheder var også Regentbesøg, hvor æresmed-

lem i Danmarks Marineforening, Hans Kongelige Højhed Prinsen, som en del af det officielle program aflagde besøg i Svendborg Marineforenings lokaler.

Svendborg placerer sig fortsat som ”en by i søfart” med en række maritime uddannelsesinstitutioner – SIMAC, Mærsk Training Centre og søfartsskole – og som et attraktivt, og smukt område, som tiltrækker sejlere fra nær og fjern, og med mellemrum også anløb af danske og udenlandske flåde fartøjer.

Svendborg Marineforening

markerer sig ved disse anløb på bedste vis, og det er min overbevisning, at afdelingen også ved Sendemandsmødet i 2004 vil være en god vært for landsbestyrelsen og de mange deltagere.

Jeg ønsker for alle et godt og hyggeligt Sendemandsmøde i Svendborg i St. Bededagsferien i 2004.

Velkommen til Svendborg.

Jørgen Henningsen
Borgmester

En levende forening med rige traditioner fylder 90 år

Sendemandsmødets vært 2004 er én af landets ældste.

SVENDBORG - Svendborg Afdeling af Danmarks Marineforening blev stiftet den 7. marts 1914, hvor der blev holdt konstituerende generalforsamling på Wandalls Hotel.

Landsforeningen var oprettet i København året før, og Svendborg blev afdeling nr. fire.

Initiativtager til stiftelsen var navigationsskolebestyrer Aage V. Tuxen, der også blev foreningens første formand. Kasserer blev havnefoged Jensen og sekretær Hans G. Harder.

Tuxen virkede som en meget interesseret og energisk formand gennem 15 år, og han blev ved sin afgang i 1929 udnævnt til æresmedlem.

En forening med så mange år på bagen må vel siges at være veletableret, og er en særdeles livskraftig 90 årig, der i dag tæller ca. 300 medlemmer, det højeste antal nogensinde.

Mange aktiviteter

De fleste borgere kender Marineforeningen fra de begivenhe-

Svendborg Marineforenings bestyrelse bageste række fra venstre: Jørgen H. Frederiksen, Carl Dahl, Bjarne Jensen, Erik Bodal.

Forreste række fra venstre: Frede Rasmussen, Kurt Kaysen, Flemming Pedersen.

der og mærkedage, hvor foreningen i bogstaveligste forstand viser flaget.

Et af de arrangementer, som foreningens medlemmer fast deltager i, er optøget til Krigergravene på Svendborg Kirkegård hvert år på Kristi Himmelfartsdag.

Det fremgår af foreningens gamle protokoller, at det allerede ved generalforsamlingen i 1925 blev vedtaget, at Marineforeningen sammen med soldaterforeninger og Grænseforeningen skulle yde bidrag til restaurering af gravmonu-

menterne på Krigergravene, samt drage omsorg for, at ’krigermarchen’ fortsætter.

Senest har Marineforeningen repræsenteret ’Søens Folk’ ved etablering af Mindelunden på Kirkegården, med deltagelse i komiteen under planlægningen, med økonomisk støtte, og ved indvielsen.

Hvert år den 4. maj deltager Marineforeningen med flaget ved mindegudstjeneste i Sct. Nikolai Kirke, søfolkens kirke, og den 5. maj ved mindehøjtidelighed i Sct. Jørgens Park.

Marineforeningens med-

lemmer deltager gerne i alle byens og havnens aktiviteter med et maritimt indhold. Tre gange tidligere, i 1939, 1954 og 1986, har Svendborg afdeling været vært ved Marineforeningens årlige sendemandsmøde.

I jubilæumsåret sættes alle sejl til for at afholde et godt sendemandsmøde i perfekte rammer og en gallaaften for både sendemænd og egne medlemmer.

Kammeratskabet

Men naturligvis er det først og fremmest inden for medlemsskredsen, Marineforeningens aktiviteter foregår, og der arrangeres hvert år en række sammenkomster under såvel højtidelige som gemytlige former, hvor kammeratskabet har de allerbedste betingelser for at trives.

Der kan nævnes nytårsmønstringen i Marinestuen med eventuel uddeling af tegn og medaljer. Generalforsamlingen med efterfølgende torskespising, hvor damerne deltager. Forårstur, som de senere år har været en flerdages bustur til nabolande. Sommerudflugt, som går til et maritimt mål i rimelig nærhed. Sejlstur med ’Vi-

king' eller andre skibe med besøg hos afdelinger i distriktet. Cykeltur på Tåsinge. Fregat-skydning i Christiansminde. Udflugt med færgen til Skarø.

Og ikke mindst pudseafterne i Marinestuen, hvor der sluttes af med fællesspisning, og eventuelt fortæller et med-

lem om sine oplevelser eller viser film.

Hædersbeviser

Siden den tidligere mangeårige formand Knud Møllers død, har foreningen ingen æresmedlemmer, men tre medlemmer

er tildelt Marineforeningens Hæderstegn:

Fru Lo von Lindern, advokat Palle Petersen og flagbærer Åge Hansen.

Hvert år udnævnes en 'Fregatkaptajn' efter skydningen i Christiansminde. Indehaver af titlen i 2003-04 er Henning Pe-

hrson. Som noget nyt er der i 2003 udnævnt en 'Årets Mariner'. Det blev Henning Larsen, først og fremmest for hans store indsats i Skyttelavet

*Kurt Kaysen
Formand Svendborg
Marineforening*

Sendemandsmøde 2004

Svendborg Marineforenings 90 års jubilæumsfest

Fredag den 7. maj

Kl. 1400 – 1800 Marinestuen åben
Kl. 1600 Modtagelse på Rådhuset
Kl. 1800 – 2300 Kammeratskabsaften i Maritimt Center
Der serveres grillbuffet med 3 slags kød, salat og flutes
Pris kr. 95.-
Musik og underholdning

Lørdag den 8. maj

Kl. 0800 Morgenkaffe med brød/pålæg i Maritimt Center
Pris kr. 25.-
Kl. 0945 Opstilling til afmarch fra Maritimt Center
Kl. 1000 Afgivelse af kanonsalut som start på SM 2004
March gennem byen efter Søværnets Tamburkorps.
Ved passage af Rådhuset byder borgmesteren velkommen til byen og Tamburkorpset opfører et kort tattoo.
Kl. 1100 Sendemandsmødet starter i SG-hallen.
Kl. 1230 Pause. Der serveres sandwich og drikkevarer kan købes.
Kl. 1300 Sendemandsmødet genoptages.
Kl. 1500 – 1730 Marinestuen åben
Kl. 1000 Dametur starter med sundbåden 'Helge'.
pris kr. 100.-
Der sejles til Valdemars Slot, hvor der er rundvisning.
Derefter frokost i Maritimt Center.
Kl. 1730 Peder Most Garden underholder ved SG-hallen
Kl. 1800 Velkomstdrink
Aftenfesten begynder i SG-hallen
Pris kr. 325.-
inkl. sandwich til frokost
Musik v/ Finn Nielsens kvartet
Underholdning, dans
Kl. 0100 Festen slutter

Søndag den 9. maj

Kl. 0900 – 1200 Der serveres brunch i Maritimt Center
Pris kr. 35.-

MENU VED FESTMIDDAGEN LØRDAG AFTEN

Velkomstdrink: Thetis Kir

Forret: Admiralindens fisketallerken m/ grøn salsa, hjemmebagte flutes
hertil serveres et glas hvidvin

Hovedret: Commodore buffet
2 slags stege
hertil mild peber sauce, dagens kartoffel & grønt
Salatbar

Dessert: Ostetærter m/ frisk frugt, Frugttærter m/ flødeskum

Kaffe

Pris på drikkevarer i SG-hallen

Øl 20.- Vand 15.- Vin pr. flaske ca. 100.- Vin pr. glas 25.-

Til natmad vil der være mulighed for at købe pølser m/brød fra en pølsevogn

En sandwich til frokost er inkluderet i prisen for aftenarrangementet.

Pris på drikkevarer i Marinestuen og Maritimt Center:

Øl 13.- Vand 10.- Små vin pr. fl. 20.- Kaffe 7.-

Overnatning:

Vandrerhjemmet Danhostel:
Enkeltværelse, dobb.værelse og tresengsværelse pr. dag kr. 375.- (altså pr. pers. i dobbeltværelse kr. 187,50)
firesengsværelse pr. dag kr. 460.- altså pr. person kr. 115.-
Sengelinned pr. person kr. 50.- Morgenmad kr. 50.-

Hotel Svendborg:

dobbeltværelse kr. 750.- enkeltværelse kr. 650.- inkl. mm

Hotel Ærø:

dobbeltværelse kr. 650.- enkeltværelse kr. 600.- inkl. mm

Hotel Ærø Garni:

dobbeltværelse kr. 500.- enkeltværelse kr. 450.- uden mm

Bed & Breakfast:

Hanne Rasmussen, Brudagervej 15, 5882 Vejstrup,
tlf. 6228 1245

Andre: kontakt Turistbureauet

Ny organisationsstruktur

”En organisation, der ikke diskuterer fremtid og visioner, og ikke med mellemrum analyserer sin egen struktur og målsætninger, er en organisation under afvikling.”

Marineforeningen er for de fleste medlemmer lig med den lokale afdeling. Det er dér man har marinestuen, det er dér man mødes, og det er dér hvor aktiviteterne udfoldes. Alt dette er jo ganske indlysende.

Men Marineforeningen er ligeledes en landsdækkende forening, der består af 80 selvstyrende lokale afdelinger, der dog fungerer i henhold til fælles vedtægter fastlagt af det årlige sendemandsmøde, og hvor den overordnede ledelse varetages af den valgte landsbestyrelse. En af landsbestyrelsens opgaver er at sikre, at Marineforeningen klart fremstår som en landsforening, der udadtil tegner alle afdelingerne – først og fremmest overfor Søværnet og søfarten, men også overfor landets forskellige myndigheder. En anden vigtig opgave for landsbestyrelsen er til stadighed at vurdere foreningens organisation for derved at sikre en udvikling, der afspejler ikke blot nutiden, men i særlig grad Marineforeningens fremtidige virke.

Med det formål at foretage en analyse af foreningens organisation har forretningsudvalget gennem det seneste års tid

gennemgået vor nuværende organisation og påpeget dens såvel stærke som svage sider.

Baseret på det hidtidige arbejde finder forretningsudvalget, at dette oplæg nu lægges ud til drøftelse i afdelingernes bestyrelser og blandt medlemmerne, således at vi kan få en god og grundig debat herom.

Forretningsudvalget oplæg for en ændret struktur er som følger:

1. Repræsentantskab

Foreningens øverste myndighed er *Repræsentantskabet*, der består af en repræsentant for hver af foreningens afdelinger, og vil som udgangspunkt være formanden. Hvert år inden udgangen af maj måned afholdes det årlige ordinære repræsentantskabsmøde, der således erstatter det nuværende sendemandsmøde. Hertil mødes afdelingernes repræsentanter og foreningens landsbestyrelse.

Repræsentantskabsmødet afholdes på skift i de enkelte landsdele, og med dagsorden som for det nuværende sendemandsmøde.

Repræsentantskabsmødet finder sted lørdag eftermiddag og om aftenen afholdes en ”kammeratskabsaften” med skafning, hvorefter der overnattes til søndag morgen. Udgiften til fortæring og overnatning afholdes af landsforenin-

gen, hvorimod repræsentanterne selv betaler transporten til og fra mødestedet.

2. Landsbestyrelsen

Landsbestyrelsen består af 9 medlemmer, der alle skal være ”pind 1”-medlemmer. Disse vælges på repræsentantskabsmødet som følger:

Landsformand, landskasserer og landssekretær efter *indstilling fra landsbestyrelsen*, og bør - af hensyn til landskontorets beliggenhed - så vidt muligt være bosiddende øst for Storebælt.

De øvrige 6 landsbestyrelsesmedlemmer vælges blandt opstillede kandidater og så vidt muligt geografisk fordelt med skyldigt hensyn til medlemstallet. Det kunne f.eks. være 1-2 øst for Storebælt, 1 for Fyn med omliggende øer og 3-4 fra Jylland.

Den nyvalgte landsbestyrelse konstituerer sig med en landsnæstformand.

Opstilling og valg til landsbestyrelsen vil være betinget af, at man har den fornødne tid og interesse til at varetage den eller de opgaver, som bestyrelsens medlemmer pålægges f.eks. tilrettelæggelse af jubilæumstævnet, nordisk orlogstævne og andre foreningsarrangementer.

3. Landsmøde

Som erstatning for det nuværende sendemandsmøde, der i dag også er en ”synliggørelse” af foreningen, foreslås der hvert andet år afholdt et landsmøde på skift og efter indbydelse fra afdelinger eller distrikter, og foreslås afholdt om efteråret.

Dette landsmøde skal være med march gennem byen, dametur og gallamiddag d.v.s. med stort set samme program som det nuværende sendemandsmøde.

Selve mødet vil være med indlæg af inviterede foredrags-

holdere fra Søværnet, søfarten eller andre, der har relation til foreningens formål.

Udgifterne til landsmødet afholdes af de enkelte deltagere (afdelinger) som for sendemandsmødet.

4. Distrikterne

Distrikterne bibeholdes i sin nuværende form, men som et *uformelt samarbejde* mellem distriktets afdelinger d.v.s. med vægten mere på lokale arrangementer, skydninger o.l.

5. Konklusion

Den foreslåede struktur er dels begrundet i bemærkninger rejst af afdelingerne på distriktsmøder og dels et ønske om at sikre, at Marineforeningen klart fremstår som en landsforening, der udadtil tegner alle afdelinger – først og fremmest overfor Søværnet, men også overfor landets forskellige myndigheder.

Som nævnt er ovenstående et oplæg til en ny struktur for Marineforeningen og det er vort håb, at man ude i afdelingerne og blandt medlemmerne vil betragte det seriøst og bruge tid til at gennemtænke og drøfte indholdet.

Forretningsudvalget ser gerne, at debatten ikke blot finder sted internt i afdelingsbestyrelserne, men at den i lige så høj grad kommer til medlemmernes kundskab gennem indlæg i ”Under Dannebrog”.

Forretningsudvalget finder det vigtigt, at alle ”sten bliver vendt”, således at det endelige resultat bliver til gavn for Marineforeningen og dens medlemmer.

Forretningsudvalget

Efterlysning:

SVENDBORG – Har du gjort tjeneste ved Søværnet?, kan du måske hjælpe mig. Jeg efterlyser breve (uden indhold) og postkort der er sendt til eller fra dit tjenestested, såvel til søs som til lands.

Jeg kan bruge materialet til mine frimærkesamlinger om Søværnet, som jeg også udstiller.

Henvendelse: Ove Frisch, Bontvedvej 22 5700 Svendborg tlf. 62 20 20 44 e-mail: o-f@mail.dk

Chaluppen "Svanen" - det glemte fartøj

Kopi af fejlslagen byggeteknik står nu på Marinegården i Brøndby.

BRØNDBY - Medlem af Brøndby Marineforening, Eigil Sørensen byggede - efter gamle fotos - i 1962 en model af "Dannebrog" oprindelige receptionschalup "Svanen".

Efter et foredrag om chaluppen i Glostrup Marineforening i 1960 af G. H. Lichtenberg, blev Eigil Sørensen så fascineret af skibets historie, at han gik hjem og byggede en model af det fatale fartøj.

"Svanen" blev bygget på orlogsværftet samtidig med "Dannebrog" i 1932. Den skulle anvendes som receptionschalup ved besøg i havne med ringe vandybde.

Materialerne var Cuba Mahogni - en rest fra den nye kongevogn vognfabrikken

Model af chaluppen „Svanen“ i Marinegården, Brøndby.

Scandia i Randers havde op-lagret.

Maskinen var en Prip & Seltham 24 cylinder vandkølet diesel. Ved prøvesejladsen ydede den 32 knob.

Fartøjet blev leveret i 1933 til montering på "Dannebrog". Men deplacementet og længde var på grund af materialevalget

af en sådan beskaffenhed, at der ikke var plads ombord.

Toiletforholdene var også utilstrækkelige. Med kun to toiletter og intet baderum kunne det ikke bruges ved gæstebesøgene i provinsen. Oven i det hele var ruf højden så lav, at Hans Majestæt Kong Christian den X, ikke kunne stå oprejst.

Dette sammenfaldende med andre fejl og mangler gjorde, at "Svanen" aldrig fik flådens litra -nummer.

"Svanen" fik 10 år på kølen. Da den på grund af for skarp stævn heller ikke kunne sejle i is, blev den fra 1934 til foråret 1938 brugt til sommersejladis fra Ndr. Toldbod til Holmen. Samme år aftalte chefen for kystflåden, kontreadmiral Lundsteen og direktøren for ØK, Hans Kongelige Højhed Prins Aksel, at skibet kunne bruges i Singapore som receptionsskib for ankomne besætninger i ØK flåden. Som dækslast på fragtskibet "Gerda" blev det transporteret ud til det sidste operationssted, hvor det udbrændte i 1943.

Selv om det usædvanlige stykke håndværk var fejludisponeret, mener Eigil Sørensen alligevel, at det er et godt minde om mange generationer af fremragende skibsbyggere på orlogsværftet igennem flere hundrede år.

Kasserermøde i distrikt 1

Distriktets afdelingskasserer fik stor udbytte af møde med landskasserer Elo Henriksen.

AMAGER - Efter længere tids diskussion om et behov for et orienteringsmøde for distriktets kasserer, tog Amager Marineforening sidst i det gamle år initiativ til et sådant arrangement.

Leni Ketler fortæller, at en velforberedt og veloplagt landskasserer, efterfølgende fik stor ros for den store viden han som bank- og foreningsmand besidder omkring de økonomiske forhold ved foreningsarbejde.

På mødet kom forsamlingen langt omkring. Emner som -

hvornår er der fritagelse for moms i en eller anden grad, hvordan er beskatningen omkring overskud ved offentlige arrangementer, kan man blive fritaget for skat når overskuddet indgår via foreningernes sportssektion, hvad med forsikringsforhold for afdelingen og dennes indbo, skal man forsikre frivillige og lønnede medlemmer i afdelingerne mod tilskadekomst "i tjenesten" og meget andet.

Specielt forholdene omkring forsikring af medlemmer der arbejder i afdelingen kom bag på mange. Men efter mødet med Elo Henriksen, er Leni Ketler af den overbevisning, at der nu i distrikt 1 er tegnet behørig personaleforsikringer, et forhold hun i øvrigt anbefaler alle landets 80 lokalafdelinger at få tjekket op på.

BOGANMELDELSE

En ordentlig skude

Fregatten "Jylland" ligger som et vartegn, når man nærmer sig Ebeltoft. En af dem der kender fregatten bedst, er Bernt Kure, der har været primus motor i restaureringsarbejdet, og som fortsat er tilknyttet Den Selvejende Institution Fregatten "Jylland".

Bernt Kure har altid følt, at der har manglet noget, der kunne beskrive, hvordan det var at være med ombord. Derfor har han nu begået bogen Lille-Laurits på togt med Fregatten "Jylland".

Lærerne føres gennem begivenhederne på et togt med orlogsfartøjet set med en 15 års orlogsgast øjne. Vi kommer hele skibet rundt, fra galionen for til chefkajytten agter, fra maskinrummet op til fløjknappen i 53 meters højde.

Bogen er læseværdig for såvel store børn som barnlige sjæle.

Forlaget Høst & Søn

Lille-Laurits på togt med Fregatten "Jylland" af Bernt Kure.

ISBN:87-14-29812-0

96 sider illustreret af forfatteren kr. 199,00 hos bogladerne

Aalborg Søfarts- og Marinemuseum hjælper engelskmand

Museet yder assistance til engelsk ejer af tidligere gasturbine-torpedobåd.

AALBORG – At museer kan bruges til at bringe kontakt mellem fortid og nutid, er på det seneste blevet bevist på Aalborg Søfarts- og Marinemuseum, oplyser forhenværende kommandør og tidligere direktør på museet, Per Eskildsen.

Museet har et fuldt udrustet eksemplar af ét af de seks enheder af "Søløven" klassen der blev udfaset i slutningen 1980'erne. Det var kommet en Mr. David Wood, Hampshire, England for øren., og da han netop havde anskaffet den tidligere danske gasturbine-torpedobåd "Søhesten P 513", var han interesseret i at få en række tekniske informationer, som det ikke havde været muligt for ham at få andre steder.

Af de seks enheder i "Søløven" klassen, blev de to første – "Søløven" og "Søridderen" – bygget ved designeren Vosper i Portsmouth, England. De sidste fire blev bygget på licens af Orlogsværftet.

I 1991 overtog Aalborg Søfarts- og Marinemuseum "Søbjørnen" komplet med alle installationer og et års tid efter

Et medlem af "Søløven" klassen i klassens velmagtsdage.

Et medlem af "Søløven" klassen "Mercury" i passagerfart i det græske øhav.

Halløj!

Den gamle comandør fra US Navy fortalte om sine unge dage, da han var i krig med både japanere og kinesere.

Hvordan kunne du egentlig se forskel på japaneren og kineserne, blev han spurgt.?

- På skjorterne - På Deres skjorter?????

Nej, da vores egne. Vi kasten bare skjorter over kanten på rælingen. Hvis det var japanerne blev skjorten gennemhullet. Men var det derimod kineserne, kom de tilbage, vaskede og nystrøgne.....

blev de øvrige solgt på auktion, efter først at være strippet for gasturbiner og våbensystemer samt elektronik. Én enhed blev i Danmark, resten blev solgt til udlandet. Heraf er mindst to ombygget til passagerfart på Middelhavet.

Gasturbiner geninstalleres

David Wood og konsortium har nu på anden hånd købt ex. P 513, som de gerne vil sætte i stand med gasturbiner installeret. Mr. Wood havde forgæves søgt oplysninger fra designeren Vosper og hos Søværnet, men ingen gemte længere tekniske oplysninger, tegninger og lignende – derfor henvendelse til museet.

I oktober 2003 kom David Wood til Aalborg og tilbragte to dage på museet, hvor han bevæbnet med et digitalt kamera gennemfotograferede "Søbjørnen" og tog en mængde mål. Efter to intensive arbejdsdage, havde han fået svar på de 200 spørgsmål han havde med i bagagen.

Græsk passagerskib

Engländeren har i øvrigt assisteret med ombygning og indretning af en tidligere gasturbine-torpedobåd, (nu navngivet "Mercury") der sejler i passagertrafik ud fra Piræus, Grækenland.

Søværnet er under stadig udvikling. Skibe fases ud og nye skibe indgår i Flådens tal

På de næste fire sider bringer vi fortegnelse og fakta om Søværnet pr. januar 2004.
Siderne kan tages ud og hænges op i Marinestuerne.

FLÅDENS SKIBE OG DERES ADOPTIONSBYER

(Skrognumre i parantés ses ikke påmalet)

Skrognr.	Navn	Adoptionsby	Adoptionsdato	1. kommandohejsn.
----------	------	-------------	---------------	-------------------

INSPEKTIONSSKIBE (THETIS-kl.):

F357	THETIS	Svendborg	19 JUN 1993	1 JUL 91
		Jakobshavn/Illulissat	25 OKT 1991	
F358	TRITON	Århus	4 JUL 1993	2 DEC 91
		Ammasalik/Tassilag	25 SEP 1993	
F359	VÆDDEREN	Odense	19 JUN 1992	9 JUN 92
		Tværå/Tvøroyri	24 JUL 1992	
		Godthåb/Nuuk	6 MAJ 1994	
F360	HVIDBJØRNEN	Esbjerg	4 DEC 1992	30 NOV 92
		Julianehåb/Qaqartoq	22 DEC 1993	

INSPEKTIONSKUTTERE (AGDLEK-kl.):

Y386	AGDLEK	Frederikshåb/Pamiut	22 NOV 1981	28 MAJ 74
Y387	AGPA	Narssaq	24 MAR 1984	20 MAJ 74
Y388	TULUGAQ	Nanortalik	1 SEP 1984	26 JUN 79

ISBRYDERE:

(A551)	DANBJØRN	Ej adopteret (overtaget af SVN 1 JAN 1996)	(Søsat 1965)
(A552)	ISBJØRN	Ej adopteret (overtaget af SVN 1 JAN 1996)	(Søsat 1965)
(A553)	THORBJØRN	Ej adopteret (overtaget af SVN 1 JAN 1996)	(Søsat 27 JUN 1980)

KORVETTER (NIELS JUEL-kl.):

F354	NIELS JUEL	Randers	10 OKT 1980	26 AUG 80
F355	OLFERT FISCHER	Kalundborg	20 AUG 1982	16 OKT 81
F356	PETER TORDENSKIOLD	Kolding	21 AUG 1982	2 APR 82

PATRULJEFARTØJER (FLYVEFISKEN-kl.):

P550	FLYVEFISKEN	Næstved	17 JUN 1988	19 DEC 89
P551	HAJEN	Fåborg	31 AUG 1991	29 JUL 90
P552	HAVKATTEN	Hobro	24 MAJ 1991	1 NOV 90
P553	LAXEN	Grenå	30 AUG 1991	22 MAR 91
P554	MAKRELEN	Lemvig	10 MAJ 1992	4 OKT 92
P555	STØREN	Skive	11 SEP 1992	24 APR 92
P556	SVÆRDFISKEN	Helsingør	26 SEP 1993	1 FEB 93
P557	GLENTEN	Morsø	2 SEP 1994	29 APR 93
P558	GRIBBEN	Struer	4 JUN 1994	1 JUL 93
P559	LOMMEN	Hirtshals	18 JUN 1994	21 JAN 94
P560	RAVNEN	Juelsminde	10 JUN 1995	7 OKT 94
P561	SKADEN	Hals	4 MAJ 1995	10 APR 95
P562	VIBEN	Nexø	16 AUG 1996	15 JAN 96
P563	SØLØVEN	Gråsten	8 MAR 1997	28 MAJ 96

SILHUETTAVLE

Egentlige

KORVETTER

F 354 NIELS JUEL

F 355 OLVERT FISCHER

F 356 PETER TORDENS

PATRULJEFARTØJER

P 550 FLYVEFISKEN

P 551 HAJEN

P 552 HAVKATTEN

P 553 LAXE

P 557 GLENTEN

P 558 GRIBBEN

P 559 LOMMEN

P 560 RAV

MINELÆGGERE

N 81 FYEN

N 82 MØEN

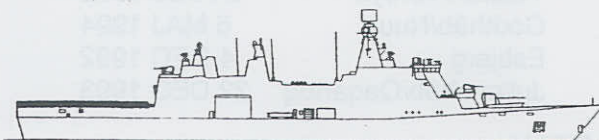
KABELMINELÆGGERE

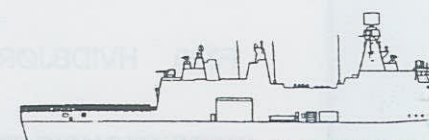
N 43 LINDORME

SKIBE OG FARTØJER

FLEXIBLE STØTTESKIBE

L 16 (endnu ikke navngivet)

L 17 (endnu ikke navngivet)

INSPEKTIONSSKIBE

F 357 THETIS

F 358 TRITON

ISBRYDERE

(A 551) DANBJØRN

(A 552) ISBJØRN

(A 553) THORBJØRN

INSPEKTIONSKUTTERE

Y 386 AGDLEK

Y 387 AGPA

Y 388 TULUGAQ

ORLOGSKUTTERE

Y 300 BARSØ

Y 301 DREJØ

Y 302 ROMSØ

Y 303 SAMSØ

Y 304 THURØ

Y 305 VEJRØ

Y 306

OPMÅLINGSBÅDE & SPECIALFARTØJER

SKA 11

SKA 12

SKA 13

SKA 14

SKA 15

SKA 16

O-1

O-2

BEVOGTINGSBÅDE

Y 379

Y 376

AFVISERFARTØJER

VTS 3

VTS 4

ØVELSESEJLKUTTERE

PARANTES OM SKROGNUMMER ANGIVER AT SKROGNUMMER IKKE ER PÅMALET I FREDSTID.

SKIBE & FARTØJER I STREGT

FLÅDENS SKIBE

KRIGSSKIBE

UNDERVANDS- BÅDE

(S 322) TUMLEREN

(S 323) SÆLEN

(S 324) SPRINGEREN

(S 325) KRONBORG

P 554 MAKRELEN

P 555 STØREN

P 556 SVÆRDFISKEN

P 561 SKADEN

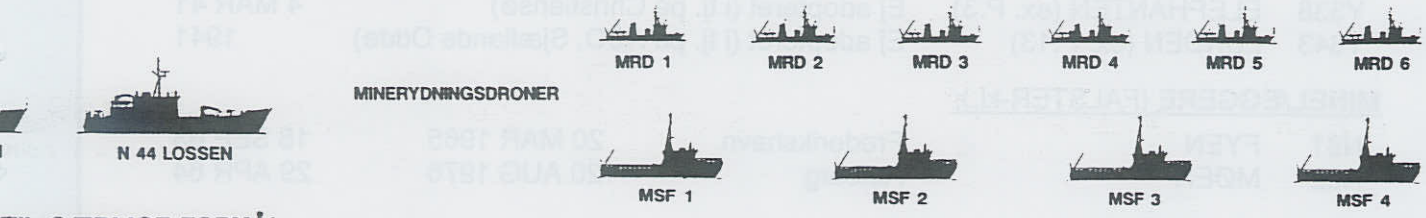

P 562 VIBEN

P 563 SØLØVEN

MINERYDNINGSDRONER

MRD 1

MRD 2

MRD 3

MRD 4

MRD 5

MRD 6

MSF 1

MSF 2

MSF 3

MSF 4

N 44 LOSSEN

TIL SÆRLIGE FORMÅL

INDSATSFARTØJER

LCP 1

LCP 2

LCP 3

LCP 4

F 359 VÆDDEREN

F 360 HVIDBJØRNEN

LJØSKIBE FARTØJER

(A 560) GUNNAR THORSON

(A 561) GUNNAR SEIDENFADEN

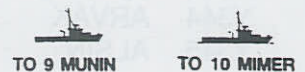
(A 562) METTE MILJØ

(A 563) MARIE MILJØ

(Y 340) MILJØ 101

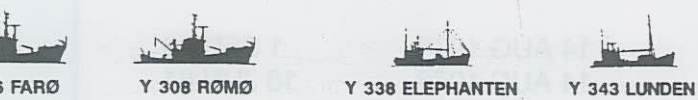
(Y 341) MILJØ 102

TORPEDOBJÆRGNINGSFARTØJER

TO 9 MUNIN

TO 10 MIMER

Y 308 RØMØ

Y 338 ELEPHANTEN

Y 343 LUNDEN

DYKKERFARTØJ

Y307 LÆSØ

STATIONS- & BUGSERFARTØJER

Y 344 ARVAK

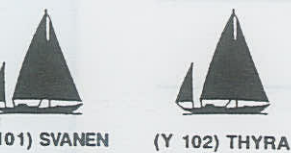
Y 345 ALSIN

Y309 (GLK)

BALDER

HERMOD

FLS 11

(Y 101) SVANEN

(Y 102) THYRA

TRANSPORTFARTØJ

A 559 SLEIPNER

KONGESKIB

(A 540) DANNEBROG

NING ER IKKE INDGÅET I FLÅDENS TAL.

UDARBEJDET VED SØVÆRNETS TAKTIK- OG VÅBENSKOLE/UFS - NOVEMBER 2003

Skrognr.   Navn   Adoptionsby   Adoptionsdato   1. kommandohejsn.

ORLOGSKUTTERE (BARSØ-kl. m.fl.):

Y300	BARSØ	Ej adopteret	(designeret MARIBO)	13 JUN 69
Y301	DREJØ	Fanø	5 JUL 1980	1 JUL 69
Y302	ROMSØ	Ej adopteret	(designeret KERTEMINDE 1991)	21 JUL 69
Y303	SAMSØ	Bagenkop	14 JUL 1979	15 AUG 69
Y304	THURØ	Bogense	13 JUL 1985	12 SEP 69
Y305	VEJRØ	Marstal	4 OKT 1988	17 OKT 69
Y306	FARØ	Skælskør	9 MAJ 1992	15 MAJ 73
Y307	LÆSØ	Ebeltoft	8 AUG 2003	23 JUL 73
Y308	RØMØ	Allinge-Gudhjem	14 JUL 1995	3 SEP 73
Y338	ELEPHANTEN (ex. P.3)	Ej adopteret (i tj. på Christiansø)		4 MAR 41
Y343	LUNDEN (ex. P.13)	Ej adopteret (i tj. på ASO, Sjællands Odde)		1941

MINELÆGGERE (FALSTER-kl.):

N81	FYEN	Frederikshavn	20 MAR 1965	18 SEP 63
N82	MØEN	Aalborg	20 AUG 1976	29 APR 64

KABELMINELÆGGERE (LINDORMEN-kl.):

N43	LINDORMEN	Aabenraa	18 AUG 1978	14 JUN 78
N44	LOSSEN	Sønderborg	18 AUG 1978	14 JUN 78

MILJØSKIBE (SUPPLY- & SEA TRUCK-kl.):

(A560)	GUNNAR THORSON	Ej adopteret		6 MAJ 81
(A561)	GUNNAR SEIDENFADEN	Vordingborg	8 MAJ 1999	3 JUL 81
(A562)	METTE MILJØ	Ej adopteret		21 FEB 80
(A563)	MARIE MILJØ	Ej adopteret		21 FEB 80

UNDERVANDSBÅDE (TUMLEREN-kl. & KRONBORG):

(S322)	TUMLEREN (ex. KNM UTVAER)	Middelfart	24 AUG 1996	20 OKT 89
(S323)	SÆLEN (ex. KNM UTHAUG)	Hanstholm	SEP 2001	10 OKT 90
(S324)	SPRINGEREN (ex. KNM KYA)	Holbæk	(3 SEP 1988)	17 OKT 91
(S325)	KRONBORG (ex. HSwMS NÄCKEN)	Ej adopteret		17 AUG 01

TRANSPORTFARTØJ:

A559	SLEIPNER	Nykøbing Sjælland	23 APR 1988	18 JUL 86
------	----------	-------------------	-------------	-----------

STATIONS- & BUGSÈRFARTØJER:

Y309	Ej navngivet	Ej adopteret (i tj. på FLS Grønnedal)		03
Y344	ARVAK	Ej adopteret (i tj. på FLS Frederikshavn)		03
Y345	ALSIN	Ej adopteret (i tj. på FLS Frederikshavn)		03

ØVELSESSEJLKUTTERE:

(Y101)	SVANEN	Hørsholm	14 AUG 1976	1 SEP 60
(Y102)	THYRA	Hørsholm	14 AUG 1976	16 JUN 61

KONGESKIBET:

(A541)	DANNEBROG	Ej adopteret		26 MAJ 32
--------	-----------	--------------	--	-----------

Desuden er 2 litauiske fregatter, ZEMAITIS (F11) og AUKSTAITIS (F12), adopteret af hhv. Vordingborg Kommune (1999) og Korsør Kommune (2002).

BUDGET 2004/2005

I det i november 2003 udsendte "NYT fra Landsbestyrelsen" meddelte landskasserer Elo Henriksen, at det – i forbindelse med de igangværende finanslovsforhandlinger – var besluttet, at portostøtten til foreningsblade vil bortfalde fra og med 1. marts 2004, men at han på daværende tidspunkt ikke kendte den fulde konsekvens heraf for udsendelse af "Under Dannebrog".

Fra Post Danmark har vi nu fået meddelelse om de fremtidige portoudgifter fra 1. marts 2004, og i denne meddelelse er

angivet flere forsendelsesalternativer. Disse alternativer er nu vurderet ud fra det overskyggende formål, at alle medlemmer som hidtil skal sikres modtagelse af vort medlemsblad.

Den forsendelsesmåde, som vi har besluttet os for, vil medføre en årlig stigning af portoudgiften på 178.000 kr., hvilket svarer til en årlig merudgift på 18 kr. pr. medlem.

I "NYT fra Landsbestyrelsen" blev det endvidere anført, at flere afdelinger har ytret ønske om en udvidelse af landskontorets arbejdstid fra de nu-

værende 18 timer om ugen til op til 30 timer om ugen.

Dette vil betyde en væsentlig forbedring af servicen på landskontoret, og det er forretningsudvalgets helt klare målsætning, at kontoret fremover skal fungere til alle afdelingers og medlemmers tilfredshed. En forøgelse af arbejdstiden på landskontoret til 30 timer om ugen vil betyde en årlig merudgift på 8 kr. pr. medlem.

Baseret på ovennævnte vil landsbestyrelsen på sendemandsmødet i Svendborg til maj derfor fremsætte forslag

om, at det årlige medlemskontingent fastsættes til

120 kr. pr. medlem =
en stigning på 26 kr.

gældende fra 1. januar 2005, og vi håber at man vil bakke op om dette forslag, der jo for en væsentlig dels vedkommende skyldes en ude fra kommende merudgift.

Elo Henriksen
Landskasserer

Mindegudstjeneste i Haderslev

75 året for skoleskibet "København" forsvinden mindet i grænselandet.

HADERSLEV – Formanden for Haderslev Marineforening og landsbestyrelsesmedlem for distrikt 8, Kurt Erik Larsen, lyttede godt efter, da tidligere landsformand Preben Heise på sendemandsmødet i Esbjerg opfordrede til, at man gjorde noget i anledningen af 75 året for skoleskibet "København" forsvinden i sydatlanten ved juletid 1928. Vel hjemkommen til Haderslev gik Kurt Erik Larsen i gang med at etablere et mindearrangement.

Blandt de omkomne var den kun 17 årige, Olaf Rye Frandsen fra Rødding, så den lokale baggrund for arrangementet var i orden.

"Jeg kontaktede sognepræst Christian de Finne Licht der var meget positiv over for tanken" siger Kurt Erik Larsen. "Christian de Finne Lichts farfar var kaptajn i ØK, så han havde selv holdt flere foredrag om "København".

Mindeandagten blev holdt i den lille Hertug Hans Kirke, også kaldet Hospitalskirken. I kirken hænger som kirkeskib en model af "København". Modellen var i dagens anledning nedtaget, så kirkegængerne kunne bese skibet på nærmeste hold.

Som arrangør deltog Haderslev Marineforening med flag

og var efter højtideligheden vært for de 35 fremmødte ved et lille traktement i Marinestuen.

Mindestenen for søelev Olaf Rye Frandsen på Rødding Sognekirkes Kirkegård. Stenen er rejst af venner og kammerater.

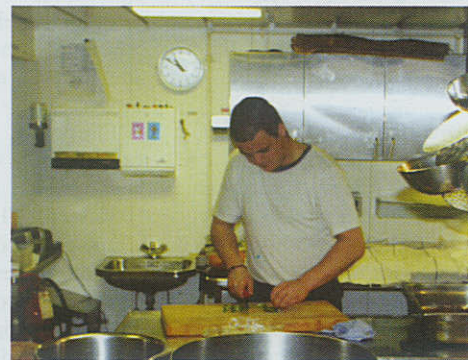
KABYSSEN

Dyreragoût
– som bedstemor lavende den

Selv om Tinghallen i Viborg er under udvidelse og ombygning, har Tommy Pedersen alligevel haft tid til at hitte en god gedigen vinteropskrift op fra gemmerne.

Dyreragoût tilberedes af kød fra bov eller bryst, skæres i stykker på 3-4 cm., marineres eventuelt nogle timer i rødvin, aftørres og brunes i smør/olie, krydres og braiseres i vildtfond og rødvinen fra marineringen.

Braiseringen bør ske i en braiser gryde med tætsluttende låg i ovnen ved 190 grader. Når kødet er mørt tages det op, saucen jævnes og sigtes over kødet.

Som smagsstoffer til dyreragoût kan tilsættes frisk salvie, rosmarin, friske peberkorn og enebær.

Af garniture er særlig svampe velegnede. Bedstemor ville nok tilsætte piskefløde og ribsgele og servere en god hjemmelavet kartoffelmos til.

Velbekomme.

Sænkningen af undervandsbåden HAVFRUEN, 29. august 1943

Fortalt af Vilhelm Carl Tuxen, der i august 1943 var undermaskinmester af 1. grad ved Undervandsbådsdivisionen. Følgende er baseret på Tuxens erindringer i 1984 og ikke understøttet af nogen samtidig skriftlige kilder. Den stemmer dog meget godt overens med andre beretninger fra flådens sænkning. Tuxen, der blev født den 19. januar 1901, døde den 15. september 1991.

Af Søren Nørby

KØBENHAVN – Hidtil har den eneste kendte beskrivelse af sænkningen af "Havfruen" gået på, at undervandsbåden blev sænket af "nogle resolute marinere, der åbnede lugerne og ventilerne i u-baaden, og for at fuldende værket åbnede de samtidig bundventilerne i Flydedokken og slog hul i dokken med en forhammer". Tuxens beretning hvier dog tæppet væk under ovenstående beskrivelse.

Tuxens beretning

Ifølge Tuxen begyndte den 28. august 1943 med et kommandoskift i Undervandsbådsdivisionen. Den hidtidige chef, kommandørkaptajn Gustav Paulsen, afgik om formiddagen og orlogskaptajn A. Linde blev udnævnt til ny fungerende chef. Paulsen skulle, såvidt Tuxen erindrede, overgå til en stilling hos Kronprinsen.

Tuxen, der den 28. august var ældste tekniske officer i Undervandsbåds-divisionen, havde som resten af flådens mandskab fulgt de tiltagende spændinger mellem de danske og tyske myndigheder i august måned 1943. Han var derfor

klar over, at tyskerne samme dag havde stillet den danske regering et skarpt ultimatum, men han blev alligevel overrasket, da begivenhederne tidligt om eftermiddagen begyndte at tage fart. Der kom besked om at al landlov var inddraget, og alle officererne blev indkaldt til et møde, hvor eneste punkt på dagsordenen var forberedelser til en mulig sænkning af flådens enheder.

Den 28. august lå samtlige søværnets tolv undervandsbåde på Holmen. Kystflådens ledelse havde udarbejdet en liste over hvilke enheder, der skulle forsøge at nå Sverige, og hvilke, der skulle sænkes på Holmen. Det blev dog hurtigt klart for alle i undervandsbådsdivisionen, at det ikke ville være muligt at undslippe til Sverige.

De otte af undervandsbådene var under kommando, og her fik de respektive chefer ordre til at gøre deres båd klar til sænkning. Samtidig blev ansvaret for sænkningen af de undervandsbåde, der ikke var under kommando fordelt mellem de forskellige ubådschefer. Forberedelserne til sænkningen blev efterfølgende forberedt, og det tog det meste af lørdagen, før arbejdet var færdigt. Stemningen var trykket, men alle udførte arbejdet som de skulle.

Elleve af flådens undervandsbåde lå ved undervandsbådsbroerne, men den tolvte, H-klassens "Havfruen", lå til eftersyn i Flydedok nr. 2. Den var ikke under kommando, og Tuxen fik ordre til at stå for dens sænkning, hvis det skulle blive nødvendigt. Efter at have modtaget ordren gik Tuxen som planlagt til køjs ombord på logiskibet "Hekla". Han gav ordre til at han skulle vækkes, hvis der skete det mindste.

Lidt over kl. fire blev han vækket og fik besked om, at flåden var sænket! Trods ordre om det modsatte havde man glemt at vække ham, og "Havfruen" var derfor ikke blevet

sænket. Tuxen fik besked om at alt personel skulle begive sig mod Planbygningen ved Mastekranen, men han besluttede sig for at gøre et forsøg på at udføre den pålagte opgave inden. Da han forlod "Hekla" var alle de andre undervandsbåde sænket.

Tuxen sneg sig stille og roligt fra "Hekla" og over til Frederiksholm og frem til de to flydedokke, der lå der. Hvad præcis klokken har været på dette tidspunkt vidste Tuxen i 1984 ikke, men han mødte ingen tyskere på turen – faktisk mødte han kun et andet menneske, der var på vej mod Planbygningen. Ifølge Søværnets Generalrapport over begivenhederne på Holmen den 29. august 1943 blev "Havfruen" sænket kl. 04.15, men noget kan tyde på, at dette ikke er helt korrekt. Det er mere sandsynligt, at klokken har været tæt ved halv fem, før Tuxen nåede frem til Flydedokkene. Tidsangivelsen i Generalrapporten tyder også på, at ingen af de ansvarlige officerer blev bekendt med, at Tuxen ikke var blevet vækket, og at sænkningen af "Havfruen" derfor blev forsinket.

Flydedok nr. 2 og 3 lå ved siden af hinanden ved Frederiksholms nordside. I dok nr. 3 lå den gamle torpedobåd "Narhvalen", der nu var ombygget til ministryger. Den var også til eftersyn, men da Tuxen kun havde ordre til at sænke "Havfruen", ignorerede han flydedok nr. 3, og gik i stedet ombord i dok nr. 2.

Dokkens maskinhus befandt sig på dens styrbord side, og Tuxen måtte derind for at kunne udføre sænkningen. Da han ikke havde en nøgle til den låste dør, måtte han knuse dørens glas med sin albue før han kunne få adgang til huset. Vel indenfor søgte Tuxen at regne ud hvilke knapper og håndtag, der ville få dokken til at synke. Efter lidt overvejelser fandt han de rigtige håndtag til åbning af

bundventilerne, og da han nu kunne høre lyden af udsivende luft, vidste han at dokken var ved at synke.

Derefter begav Tuxen sig hurtigt hen mod Planbygningen. På vejen så han i det tiltagende dagslys bla. den i Maskingraven sænkede ministryger "M2 Søjbjørnen". Han mødte ingen mennesker på sin vej hen mod Planbygningen.

Vel ankommet til Planbygningen afgav han melding til orlogskaptajn Linde om at dokkens ventiler var blevet åbnet og at den derfor formodentligt var sunket.

Tuxen var blandt de ca. 1000 danskere, der kort efter kl. 0500 blev fanget i krydsilden mellem de tyske soldater på Holmen og i flådens leje. Han var blandt officererne, der gik forrest og kunne derfor uden rigtig at være klar over hvem, der skød og hvorfor – nå i dækning i Spanteloftsbygningen. Tuxen husker ikke selv hvordan han kom ind i bygningen, men her gemte han sig i nogen tid. Da han lidt senere hoppede ud af vinduet for at komme væk, blev han desværre straks taget til fange af tyskerne.

Tyskerne samlede de danske officerer og marchen fortsatte. Da den gruppe, som Tuxen befandt sig i, kom over Nyholms bro, kunne han for første gang se, hvordan det var lykkedes ham at sænke Flydedok nr. 2 og "Havfruen". Da undervandsbåden var til tankeftersyn, lå den med alle tankdæksler, bundventiler m.v. afmonteret og havvandet var derfor trængt ind og havde ødelagt båden.

De danske officerer blev bragt til Orlogsværftets kontorbygninger og her mødte de den herostratisk berømte tyske Korvettenkapitän Petersen. Han, der var leder af det tyske angreb på Holmen, var meget vred over den danske sænkning af flådens enheder, og Tuxen overværede en meget ophidset

samtale mellem Korvettenkapitän Petersen og kommandørkaptajn Kjølens. Hvad Petersen præcis brokkede sig over, opfangede Tuxen ikke, men han brugte ordet "schweinerie" så mange gange at han under interneringen fik tilnavnet "Schweinerie-Petersen".

Tuxen og resten af officererne måtte – uden mad – tilbringe resten af dagen og natten i kontorbygningen.

Dagen efter blev alle de internerede danskere samlet på Marsmarken ved Søofficersskolen. Her blev de mønstret og fordelt på de forskellige interneringssteder. Tuxen blev sammen med resten af undervandsbådsdivisionens mandskab indkvarteret ombord på "Hekla". Her oplevede Tuxen, på linie med mange af hans kollegaer, hvordan hans lukaf var blevet gennemrodet af de tyske soldater. Tuxens ur, penge og en række andre værdigenstande var forsvundet og blev aldrig set igen.

Ombord på "Hekla" opdagede man at mønttelefonen ombord stadig virkede og da den gik udenom den tysk kontrollerede hovedomstilling på Nyholm, kunne den benyttes til at kontakte familie og venner. Der blev derfor travlhed med at ringe hjem, og efter et par dage løb man ind i det problem at telefonens pengekasse var fyldt helt op og telefon kunne derfor ikke bruges. Ifølge Tuxen måtte man derfor brække pengekassen op for igen at kunne køre penge igennem systemet så man kunne ringe op.

Dagen efter sænkningen kom orlogskaptajn Linde hen til Tuxen for at få detaljerne om sænkningen af "Havfruen". Disse skulle Linde bruge til hans rapport om sænkningen, og han og Tuxen blev enige om at der kun skulle stå "sænket af en officer" ud for "Havfruen".

Efter krigen kom Vilhelm Carl Tuxen tilbage til søværnet, hvor han blev indtil han i 1963 gik på pension som maskin-kommandørkaptajn. Inden da nåede han i 1960 at blive udnævnt til Ridder af Dannebrog af første grad.

(forkortet af redaktionen)

Hvorfor hedder det sådan?

Af John Oldvej

HADERSLEV – Som mangeårig korrekturlæser på Under Dannebrog støder man jævnligt på to grupper indsendere af afdelingsstof til bladet, der anvender ordet banjemester eller banjermester. Kun banjermester er den korrekte form – man da man normalt ikke kender baggrunden for ordet banjer, skaber det ikke forståelsesproblemer.

Men hvorfra kommer ordet banjer? Det er et låneord fra fransk, idet der henvises til flertalsformen bagnes, der dækker betegnelsen for "besætningens opholdsrum på krigsskibes nederst dæk". Dette er altså flertalsformen, men der er også en betydning af banje (altså en-

tal), men den er mere barsk, idet det betyder "straffeanstalt for galejslaver"! Vi kan vist være sikker på, at gruppen, der skriver banjemester, ikke mener det så slemt. Galej kommer i øvrigt fra spanske galea. Galej kender vi i mange overførte betydninger, "Hvad vil du på den galej" o. s. v.

Galease er beslægtet med ordet galej. Men det dækker på dansk kun noget så fredeligt som et mindre handelsskib med to master, hvoraf den forreste er bøjet. Og rigtigt hyggeligt bliver det jo, når vi tænker på galeaserne, der optrådte som de kendte frugtskibe fra provinsen, der lagde til ved Holmens kanal og detailsolgte den medbragte frugt.

Køøje

I Under Dannebrog nr. 6/2003 efterlyste vi ordet "køøje". Mange har givet Deres besyv med, og på den baggrund kan vi konstatere følgende: Køøje = Et cirkelrundt glas, fladt og blankt på den ene side, men mat og toppet, næsten som en halvkugle, på den anden side. Glasset nedhugges i dækket for at bringe lys ned i et kammer eller på banjen. Set neden fra, synes køøjet af have form som et – køøje – deraf navnet. I nyere tid monteres køøjer i skibssiden. På engelsk: Porthole, tidligere bulls eye.

(Redaktionen)

Årsindex 2003

Redaktionen skønner, at der er behov for et index over artikler bragt i Under Dannebrog i 2003. Artikler, hvis indhold kan anvendes i dagligdagen, eller fortjener en genlæsning,. Alle artikler er naturligvis vigtige og informative, og udvælgelsen er ikke foretaget ud fra disses kvalitet.

Artikel	UD/nr.	side
Bæring af emblemer og tegn	3	10
Dannebrog er kultur		
(Ansøgning om flag – Danmarks Samfundet)	2	9
Flådens sænkning 29. august 1943	4	4
Fremtidens Søværn	6	13
Gradstegn og mærker i Søværnet	6	7
Grønlands Kommando	5	4
Jubilæumstævnet 2003	5	14
Landsskyttestævnet 2003	3	18
Læserrejsen 2003		
(Nyt initiativ i Marineforeningen – deltageranmeldelse efter 1. rejse. I 2004 går rejsen til Normandiet – 60 år efter D-dag)	6	22
Marineforeningens 90 års jubilæum	3	9
Marineforeningens årsregnskab	2	7
Marinehistorie i modelform		
(artikel om et lidt overset museum på Tåsinge)	3	12
Nyt fra Landskontoret	3	14
Nyt fra Landskontoret		
(I artiklen redegør landssekretæren for landskontorets organisation og virke)	5	13
Nyt medlemskartotek	6	14
Oteration IRAQUI Freedom/slut for "Olfert Fischer)	4	24
Sendemandsmødet i Esbjerg	3	16
Søværnets Grundskole	6	4
Under Dannebrog's Rejseklub	3	11
Værnepligt eller ej (debatindlæg fra et medlem)	1	13

NYT

FRA AFDELINGERNE

DISTRIKT I STORKØBENHAVN

Henning Skjoldby
Gyvelvej 16 C 1. TH
4000 Roskilde
Tlf. 4632 1288

Roskilde, Kongens Lyngby, Amager,
København, Brøndby, Gentofte, Frederiksberg, Ishøj

KONGENS LYNGBY - Novembers Andespil var en stor succes med 80 deltagere. Kassereren og den øvrige bestyrelse gik særdeles glade og tilfredse hjem efter veludført arbejde. Tak til formand Runa-ger, Søllerød, der sammen med familie havde voget sig over kommunegrænsen. Desværre var Marine- og Hjemmeværnet forhindret af sammenfaldende arrangementer, men I skal være så velkomne en anden gang. Ligeså naturligvis Gentofte afdeling og øvrige, skriver Peder Møller Hansen.

Traditionen tro, var der nogle stykker fra afdelingen, der deltog i den hyggelige tænding af juletræet i Nyboder, med efterfølgende gløgg og æbleskiver i Mindestuerne.

Årets Julestue i december nåede foreløbig rekorddeltagelse i nyere tid med hele 58 deltagere. Aftenen startede i Marinestuen med flaghejsning, kongesang og optagelse af 3 medlemmer, nemlig Alex Poulsen, Bernt Hasselstrøm og Arne Svendsen. Hjertelig velkommen til jer. Herefter forhaledede vi til salen, hvor Lottenborg atter overgik sig selv med en lækker julebuffet, led-

saget af et godt salg af diverse drikkevarer styret af barchef/næstformand Søren Nielsen. Tidsplanen holdt ikke, gutterne- og guttinderne skaffede simpelthen så hurtigt, at værten måtte 'køre' risalamande samtidig med ribbensstegen, det havde han ikke været ude for før. Der var ellers føde nok, så ingen behøvede at forhaste sig. Aftenen bød endvidere på amerikansk lotteri med flotte præmier. Hovedgevinsten var et gavekort fra Lottenborgs værtspar på to flotte torvemenuer vundet af Palle Garlov. Minebøssen blev tømt og optalt til kr. 2.878, nærmeste gæt lød på kr.

2.763, så Mogens Bøeg-Jensen gik hjem med en hel flaske brændevin. Den hollandske auktion over en lækker flaske Chivas, gik forrygende med Finn Laursen som sidst bydende inden klokken faldt i slag. Endvidere blev der overrakt præmier for mesterskab- og juleskydning, hvilket omtales nærmere under 'Nyt fra Skyttelavene'. En helt igennem fin aften sluttede med gløgg og æbleskiver.

Arrangementsmæssigt sluttede året med mindehøjtideligheden juleaften i Nyhavn. Det nye år startede med nytårs-gudstjenesten den 4. januar i Holmens Kirke, rundvisning på Børsen den 8. januar samt Generalforsamling den 19. februar. En udflugt i marts måned er under udarbejdelse.

Rigtig godt nytår 2004 til alle, hvor afdelingen også kip-

per med flaget for: Robert Kristensen, 70 år den 2. januar, Finn Berg-Munch - 65 år den 6. januar, Marinus De Ruiten, 60 år den 14. januar, Ole Riis Knudsen, 65 år den 24. januar, Niels Nørbæk, 50 år den 29. januar, Finn Laursen, 75 år den 14. februar, Leif Skyth Larsen, 75 år den 19. februar og Alex Poulsen, 45 år den 21. februar

Ligeledes et stort tillykke til Valdemar Olsen, der i 2004 har været medlem af Kgs. Lyngby afdeling i 50 år.

BRØNDBY - Som det fremgår af banjermester Karl G. Momsens rapport, er der altid mange deltagere til afdelingens arrangementer.

Den 23. oktober var "kaytten" total besat til et foredrag af kriminalinspektør Per Larsen. Emnet var "Det aktuelle kriminelle billede i Danmark". Den 6. november deltog 127 gæster i medlemsmødet. Her fortalte Karl V. Hansen om et liv i koffardifarten.

Den 6. december deltog 120 gæster - iført nissehuer og medbringende julegaver - i et julearrangement med tale af sognepræst Poul Kühle fra Vallensbæk.

Årets sidste begivenhed - julefrokosten den 13. december - trak 154 besøgende til. De fornøjede sig vældigt med Steens stærkt roste julebord. Før folkene gik til bords, blev de af banjermesteren kommanderet ud i indkørselen. Her afsløredes en to tons gra-

nitsten med inskription "Marinegården" samt husnummer 35.

Stenen er en gave fra en god ven af Brøndby Marineforening, P. Sørensen, Blommenslyst, Lennart Pedersen, Mogens Hansen og Gert A. Larsen

AMAGER - Afdelingen fejrede sin 15 års fødselsdag den 1 november med en dejlig fest, hvor der blandt andet blev underholdt af Nyhavns Roser Nyhavns Roser består af fire friske piger, der fik lokalet til at svinge, underholdningen var en gave fra Støtteforeningen, fortæller Leni Kühn Ketter.

De tre første adventssøndage har den julepyntede marinestue oset af julehygge.

Søndag den 14 december fejrede afdelingen, formand, Johnny Nielsens 50 års dag. Da han er meget populær var der hurtigt fuld hus i stuen fra såvel Amager som naboafdelingerne

Af kommende arrangementer kan nævnes, at der i februar er foredrag om B&W gennem tiderne.

Endelig kippes der med flaget for Svend Aage Beck, der kan fejre 65 års fødselsdag d. 11. februar.

ROSILDE - Torsdag den 30. oktober var der skaffeaften i afdelingen. Preben Møller Hansen var foredragsholder. Det gav en fin stemning og

Minebøssen i Kongens Lyngby tælles op. Fra venstre Søren Nielsen, Vibeke Møller Hansen og kassere Peter Bruun.

Ved afsløringen af den flotte granitsten til Brøndby Marineforening, ses fra venstre, Poul Jørgensen, formand Gert Larsen, Mogens "Bette" Hansen og Lennart Pedersen.

hyggelig aften for de 33 fremmødte, fortæller Aage Julin.

Den 2. november var der bankospil med 43 deltagere og dermed næsten fuldt hus. Den 6. november var der pokalskydning med Sjællandske Livregiment som vindere. Den 10. november stod den på Mortens aften med and og æblekage. 18. november mødte 26 frem til et foredrag om "Irak i dag" og endelig var der 28. november den årlige julefrokost smukt komponeret af banjermester Svend Bergen og Compagny.

Den 22. november deltog formanden, Kristian M. Pedersen i Hillerød Marineforenings 75 års reception.

KØBENHAVN – Afdelingens sæsonstart 11 september var foredragsaften, hvor pensioneret orlogskaptajn P.E. Nielsen og hans fly-teknikker kaptajn Gerner Thalso-Madsen, holdt deres berømte foredrag om helikopter redningsaktionen i Sydgrønland 1971, som jo indbragte P. E. Nielsen Tordenskioldmedaljen, beretter Johnny Bannow.

Næste foredragsaften var 6 november, hvor forstander Mogens Johansen fra Tisville højskole gentog succesen fra foråret - en kanonaften med sang og god jazz. Desværre var der den gang ikke så mange, så derfor havde København Marineforening fået Mogens til at komme én gang til.

I den forbindelse en klagesang, skriver Johnny Bannow. "Mogens holder jo af og til et jazzkursus på sin skole, og jeg havde sendt invitation til hele distrikt 1 om tilbud om deltagelse. Det kunne have været sjovt med et deltagerantal på kurset med mange foreningsmedlemmer fra os til stede, men desværre hørte jeg ikke fra nogen, hverken på godt eller ondt. Er det informationerne der ikke kommer ud til medlemmerne eller HVAD".

Afdelingen har holdt juleafslutning den 6 december med ca. 80 deltagere samt deltaget med flag i den årlige højtidelighed ved mindeankeret. "Kunne vi ved en sådan højtidelig ikke få uddannet vore flagbærere til at opføre sig ens, nogle sænker flaget og andre gør det ikke. Det må være simpelt med en instruktion inden ceremonien og så gør det sig godt i offentligheden" me-

ner Johnny Bannow. Året 2004 er København Marineforenings 90 års jubilæumsår, og man er godt i gang med planlægningen. Reception på selve dagen i juli og jubilæumsmiddag på officersskolen den 4 september.

Den 4 januar deltog nogle af medlemmerne i nytårsgudstjeneste i Holmens kirke. Den 10 januar var der nytårssparole med efterfølgende kogt torsk. Den 15 januar holdt viceadmiral T.S. Jørgensen foredrag. Den 12 februar kommer pensioneret major Wenzel Kruse og fortæller om sin tid i Ægypten og Gaza. Den 26 februar er der generalforsamling. Den 11 marts foredrag ved Bent Jensen om sin tur til Kina og endelig 15 april fortæller Kim Menzer - musiker med en fortid i blandt andet Burning Red Ivanhoe - om sine rejser og spiller lidt samtidig. Endelig er der sæsonafslutning den 13 maj og fregatskydning til sommer.

Herudover er der hver anden torsdag - modsat af foredragene - almindelig kammeratskabsaften med spising.

Johnny Bannow slutter med et forsinket godt nytår til alle.

DISTRIKT II NORDSJÆLLAND

Elektriker
Birger Tykskov
Rosenvænget 13 1TV
3600 Frederikssund
Tlf. 47317009/5123 6227
Søllerød, Helsingør, Hørsholm/Rungsted,
Gilleleje, Hundested, Hillerød, Frederikssund,
Frederiksværk

HØRSHOLM/RUNGSTED – Ca. 50 deltagere mødte den 22. oktober frem til afdelingens bankospil, fortæller Jørgen Sterup. Flotte gevinster, bestående af diverse kødvarer og ænder plus sidegevinster fra Wiibroe, blev jævnt fordelt blandt deltagerne. Ole Smedegaard og K. T. Andersen var aftenens Fortuna.

25. oktober mødtes 33 deltagere, for under Eivind Lorenzen's ledelse, at besøge Politihistoriske Museum i København. Gæsterne blev modtaget af en pensioneret politimand, der over to en halv time levende berettede om udstillingen. Fra museet gik turen til Søllerød Marineforening der stod klar med vel-smagende skipperlabskovs. Efter yderligere et par timer gik

turen – efter tak til Søllerød - hjem til afdelingens egen stue.

Ulkeaftenen den 5. november lokkede 38 deltagere til bordet, hvor Dan serverede brunkål med flæske og grisehaler. Jørgen Sterup mener, at menukortet har stor indflydelse på fremmødet.

Den 15. november mødte en lille snes medlemmer frem til arbejdsdag i stuen. Den 3. december serverede Dan – til årets sidste ulkeaften – flæsketeg til de 40 fremmødte. Borgmesteren – der var forhindret i at deltage ved afdelingens jubilæum – var inviteret i Marinestuen og han medbragte en check på 6000 kr. som jubilæumsgave fra kommunen.

Årets arrangementer sluttede den 7. december med juleafslutning hvor der blev serveret gløgg og æbleskiver.

Den 8. november måtte afdelingen tage afsked med foreningens nestor Carl Ludvig Berner. I en alder af 90 år, lagde han den 30. oktober piben fra sig for sidste gang. Carl Ludvig Berner var æresmedlem og var altid god for en historie om sin værnepligt i Søværnet først i trediveerne. Afdelingen udtrykker et "Æret være hans minde".

HUNDESTED – Verner Justesen beklagede sig på denne tid sidste år, over manglende interesse for foreningens arrangementer. Derfor glæder det ham at kunne konstatere, at 2003 har været et år med noget større interesse fra medlemmerne side. Det skriver han i sit nytårsbrev til Under Dannebrog.

Især udflugten til Middelgrunds Fortet med 80 deltagere fordelt på to busser, var en

deltagersucces. Bestyrelsen satser derfor på, at arrangere en lignende tur til september i år.

2003 var også året hvor festlokalerne i stueetagen fik nye gulve og hvor trappeskakten blev frisket op med en gang maling. Bestyrelsen takker de mange der frivilligt hjalp til.

Ellers opfordres medlemmerne til, at finde ud af hvem der skal føre afdelingen videre. Der vil allerede i år ske en vis udskiftning i bestyrelse. Inden 2006 skal der findes ny formand, ny kasserer, ny sekretær og ny redaktør samt et par nye bestyrelsesmedlemmer.

Derfor opfordres alle medlemmer, til for alvor at se sig om efter egnede emner, som afløsning for de mange der efterhånden trækker sig.

Til slut bringes et ønske om et godt og helsebringende nytår for alle afdelingens medlemmer og deres familie.

HELSEINGØR – Et halvt hundrede gæster og fruer deltog i afdelingens stiftelsesfest. Der var lagt op til hyggeligt samvær med tre retters menu samt vin ad libitum, kaffe og avec.

Under den efterfølgende "skubben rundt" med pigerne på dækket, var hver deltager forsynet med et antal drinks-kuponer, så alle kunne få stillet tørsten.

Den veloplagte Stig Sommer forestod den musikalske underholdning fra første færd og til langt ind i hundevagten.

Som det efterhånden er blevet tradition, holdt Birger "maler" en smuk tale for damerne. Mundtøjet løb så meget af med ham, at han afslut-

Deltagerne fra Hundested Marineforening beundrer et af Hawk missilerne på turen til Middelgrunds Fortet.

jarne Nielsen, Helsingør Marineforening, i færd med at uddele drinkskupper til de festklædte gaster og fruer.

ningsvis dikterede en lumsk drink til samtlige dem der står hans hjerte nær – damerne.

En fuldt besat marinestue kunne den 27. november byde tre nye medlemmer velkommen i afdelingen. Under overværelse af kammeraterne fik de uddelt medlemstegnet samt oplyst om rettigheder og pligter af formand, Svend Jørgen Hansen. De nye medlemmer kvitterede hver især ved, flere gange under og efter den efterfølgende skafning, at ringe med skibsklokken, således at vagthavende måtte rundt med en omgang til hele stuen, hver gang klokken lød. "Det er rart at opleve, at de nye gaster lærer så hurtigt", konkluderer Flemming Köppen.

"Afdelingen har i årets løb haft besøg af adskillige medlemmer fra andre afdelinger, hvilket vi er meget glade for. Vi sender dem hermed vores kammeratlige hilsner og ønsker alle i Marineforeningen et godt nytår" slutter Flemming Köppen.

DISTRIKT III VESTSJÆLLAND

Overmekaniker
Edward Jelen
Nankes Plads 2
4220 Korsør
Tlf. 5835 2950

Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse,
Holbæk, Korsør, Skælskør

HOLBÆK – Holbæk Marineforening har haft pensioneret major, Erkil Trige i marinestuen for at fortælle om Vinterkrigen mellem Finland og Rusland i 1939. Erkil Trige er født i Finland og har derfor stor indsigt i denne del af den nordiske historie.

Det var en uforglemmelig aften, fortæller Ernst Jensen, der også kan berette, at medlemsmødet den 6. november havde 26 deltagere til gule ærter med tilbehør.

Ernst Jensen giver "køkkenpigerne" skylden for succesen bag medlemsspisearrangementerne. "De er uundværlige at have i kabyssen", siger han "og afdelingen er dem stor tak skyldig".

Den 27. november var der god stemning til Bankospil og stemningen var ikke mindre ved julefrokosten den 11. december hvor 25 deltog i den årlige grovskafning. Afdelingen ønsker alle et godt nytår.

KALUNDBORG - I år 2003 har vi haft flere gode arrangementer blandt andet, Damefrokost den 26 april der blev afviklet som sædvane med sjove indslag fra deltagerne, og der blev serveret buffet og lune retter, til alles tilfredshed, beretter Niels Holger Hacke. Årets sommerudflugt gik til vikingeskibs museet. Det blev en stor oplevelse, ikke mindst på grund af et par utrolig dygtige og engagerede guider. Derefter gik turen til Roskilde Marineforening hvor afdelingen fik en vældig god modtagelse og dejlig mad.

Kalundborg Marineforening har haft besøg i "Stuen" af veterinærmyndighederne. Afdelingen blev af hygiejniske årsager pålagt at skifte til papirhåndklæder, hvilket nu er gjort.

Fredag den 7 november. var der kulturaften i "Stuen", hvor sommer udflugten blev fulgt op, af et foredrag om navigation og sejlads i vikingeti-

den. Foredraget blev holdt af en aktiv sejler fra vikingeskibs museet. Et godt foredrag med god tilslutning.

Der er heldigvis nogle traditioner med god tilslutning som stegte ål, gule ærter samt gløgg & banko, med Stanley Schwencke som opråber, slutter Niels Holger Hacke og ønsker alle godt nytår.

KORSØR – Restaureringen af Marinestuen skrider planmæssigt frem fortæller Knud Aage Madsen. På nuværende er sydsiden og østgavlen samt gulvet i køkkenet færdig, så nu går man i gang med nordsiden og vestgavlen.

Til julefrokosten den 6. december mødte 80 personer op til en hyggelig aften med masser af god mad og dans på dækket. Den 20. december var der gløgg, æbleskiver og banko, medens der den 3. januar var nytårsmønstring.

Lige om hjørnet er der skydning til "Muggen" den 30. januar og generalforsamling den 28. februar.

NYKØBING SJÆLLAND

Finn Arneskov konstaterer, at 2003 har været et travlt og spændende år for Marineforeningen for Nykøbing Sjælland & Odsherred. Der er ikke noget der tyder på, at der bliver mindre travlhed i 2004 siger han. "Hvis vi ser et par måneder frem, er der generalforsamling med gule ærter den 27. februar, foredrag af Per Lorenz Hansen den 26. marts samt pudseaften den 7. april".

Til foredraget med Per Lorenz Hansen er damerne velkomne. Arrangementet starter kl. 18:30 og af hensyn til spisningen er tilmelding nødvendig.

Ellers er årets program trykt i klubbladet samt på opslag i Marinestuen.

Der kippes med flaget for Inge Nielsen, 60 år den 7. februar, Tage Finn Nielsen, 60 år den 20. februar, Bent Mårtenssen, 70 år den 23. februar, Helmuth Esben Wilhelmssen, 70 år den 27. februar samt Benny Allin Wilkenschildt, 60 år den 19. marts.

Endelig ønskes alle et godt nytår.

DISTRIKT IV SYDSJÆLLAND

Skibsfører
Henrik Marrill Christiansen.
Grønsvendvej 17. 4780 Stege.
Tlf. 55 81 10 88.
Mobil: 51 23 50 70.

Næstved, Møen, Køge, Vordingborg,
Stevns, Haslev

KØGE – kommandør, direktør for Naval Team Danmark, Arne Stighøj Pedersen besøgte i oktober Køge Marineforening oplyser formanden, Jørgen E. Petersen.

Kommandøren fortalte om samarbejdet mellem Dansk Industri og Søværnet, samt gav en detaljeret status for bygningen og indretningen af kommando og støtteskibet på Lindø Værftet. Arne Stighøj Pedersen afsluttede sit foredrag med at fortælle om sine personlige oplevelser i Søværnet fra student til ældre officer.

I november deltog 45 medlemmer i det årlige ålegilde og i december var der julefrokost med pårørende for i alt 53 personer.

HASLEV – Haslev Marineforening har fået ny adresse. Den 19. november flyttede marinestuen fra Haslevgården og ind hos Inga og Henrik Houllind på Tvoelstrup Bygade 11, Haslev.

De to sidste weekender i november brugte søndagsholdet sammen med værtsparret, på at shine den nye stue op.

Den 6. december kunne 20 deltagere med den årlige julefrokost så indvie de nye lokaler. Det skete med god mad og godt humør. Efterfølgende var der stor ros til såvel værtsparret som afdelingen fra Erik Franck, Køge fortæller Preben Johansen.

DISTRIKT V BORNHOLM

Flemming Svendsen
Sigurdsgade 26
3700 Rønne
Tlf. 5695 3943
Bornholm

RØNNE – Julen var baggrund for to arrangementer i Bornholms Marineforening. Den 29. november var der julehygge for medlemmerne med familie. Godt 20 deltog i den hyggelige spising i Sjøgaarinj's lokaler, der i dagens anledning var pyntet op med julepynt og juletræ.

Søndag den 7. december deltog afdelingen i mindegudstjenesten i Ronne Kirke for det sidste års omkomne på havet. Sømandspræst Anders Karlsson forestod højtideligheden. Efter kirkegangen deltog øens søfartsforeninger i optoget - med kirkeskibet "Thetis" og Bornholmgården i spidsen - gennem byens gader.

Dagen sluttede med 60 deltagere til gløgg og æbleskiver i Sjøgaarinj.

Bornholms Marineforening ønsker alle medlemmer et godt nytår.

DISTRIKT VI LOLLAND-FALSTER

Henri A.L. Holm
Elmevej 17
4900 Nakskov
Tlf. 5495 9182
Nakskov, Nykøbing Falster

NAKSKOV - Nakskov Marineforenings alsidige medaljesamling er i forbindelse med afdelingens 90 års jubilæum blevet udvidet til nu i alt 95 af slagsen.

Seneste klenodie er en forsolvet kopi af Tordenskiolds sejrmedalje, for det berømte slag ved Colberger Heide den 25. april 1715, hvor Peter Wessel (det var før han blev adlet under navnet Tordenskiold) slog svenskerne.

Det er Den Danske Banks filialdirektør i Nakskov, Carsten Reinhold, der på vegne af banken står bag gaven. Efter at sognepræst Carl P. Behrens havde fortalt ham om medaljens historie, var han ikke i

tvivl om, at en kopi af klenodiet, ville være den rette gave i forbindelse med Nakskov Marineforenings jubilæum.

Den lokale vinkel på den ellers så internationale historie er, at den daværende sognepræst ved Skt. Nikolaj Kirke i Nakskov, Georg Ursin afholdt en forbøngudstjeneste den 24. april 1715. Ifølge den lokalpatriotiske historieskrivning skulle denne gudstjeneste være den direkte årsag til, at der satte en kraftig kuling ind fra nordvest, der efterfølgende gjorde manøvrebetingelserne så vanskelige for svenskerne, at hele flåden grundsatte sig ved Kielerbugten og senere overgav sig uden så meget som affyring af et eneste skud.

Medaljens forside-motiv er et portræt af Peder Tordenskiold medens bagside-motivet er søheltens eskadre.

DISTRIKT VII FYN

Maskinmester
Børge Ferning
Lærkeparken 19
5800 Nyborg
Tlf. 6531 6395

Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerterminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland, Middelfart

SVENDBORG - Bustur til København den 29. oktober med besøg på Christiansborg og bagkulisserne i Det Kongelige Teater var arrangeret af Ærøskøbing afdeling, og vi fyldte op med 23 medlemmer og ledsagere. Det var en god og lærerig tur, som også bød på aftenskaftning hos kamme-

raterne i Korsør Marinestue, beretter Kurt Kaysen.

Foredragene i efteråret, den 30. oktober ved orlogspræst Erling Andreasen om 'Olfert Fischer' i Persergolfen og den 27. november ved journalist Bjarne Bekker om kaptajn Kurt Carlsen, samlede rigtig god deltagelse.

10 medlemmer og 7 hustruer fik en fantastisk oplevelse på en weekendtur i november fra København til Oslo med DFDS's 'Crown of Scandinavia', hvor afdelingens medlem Freddy Damgaard var kaptajn. Der blev arrangeret besøg på broen og rundvisninger i hele afdelingen og maskinen. Opholdet i Oslo udnyttedes til besøg på Kon-Tiki- og Fram-museerne.

En pudsaften den 19. november samlede en pæn arbejdsstyrke, velsagtens fordi der blev lokket med Børges hjemmelavede skipperlab-skovs.

Den store traditionelle julefrokost første lørdag i december i selskabslokalerne 'Den Private' havde deltagelse af godt 60 medlemmer.

Generalforsamlingen finder sted lørdag den 28. februar kl. 1600 i 'Den Private'.

Efterfølgende er der torskespisning for både medlemmer og ledsagere.

Runde fødselsdage: Hans Schmidt 60 år 17. februar, Poul Kristensen 75 år 22. februar, Charly Sørensen 70 år 7. marts, Palle Petersen 60 år 14. marts og Per Gertz 60 år 28. marts.

ÆRØSKØBING - Ærøskøbing Marineforening havde den 29. oktober inviteret Marstal og Svendborg Marineforeninger med på en bustur til København. Marstal var forhindret, men Svendborg deltog med 23 personer.

Turen gjaldt blandt andet et besøg på Christiansborg, hvor folketingsmedlem Niels Sindal tog imod. I Socialdemokraternes mødelokale gav Niels Sindal en god og saglig beretning om Christiansborgs historie og om hans politiske arbejde. Efterfølgende var der rundvisning med frokost på "Tinget".

Udstillingen med dronningens gobeliner og besøg på det Kongelige Theater var også på programmet.

Den 31. oktober afholdt

afdelingens "Sex-tanter" dameaften. De havde inviteret "Skrubberne" fra Marstal med, ikke mindste fordi deres egne gaster var til ulkeaften i Marstal. Damerne havde en god aften med middag og "saftevand". Så stemningen var høj, da "Shippendales" gjorde entre ved uddelingen af aftenens gevinster, som venlige forretningsdrivende havde skænket.

Sidste lørdag i november var der i samarbejde med Ærøskøbings Sømandsforening Julebanko. 80 personer deltog i arrangementer, der for første - men ikke sidste - gang blev afholdt på restaurant Landbogården. I pausen blev der serveret ærøske æbleskiver "dem med svedskemos" og Gløgg eller kaffe.

Julefrokosten den 5. december samlede 28 deltagere, der alle mødte op med stor appetit. Kokken fik efterfølgende stor ros for vel udført arbejde.

Den 27. december var der julestue med børn og børnebørn til godter, gaver, kage-mand og julemand med mere.

Det nye år startede med Nytårsmønstring den 4. januar.

Afdelingen har med sorg modtaget meddelelsen om, at medlem, fabrikant Gert Petersen uventet var afgået ved døden den 1. november i en alt for tidlig alder. Gert Petersen var foreningen en god mand, der selv om han havde travlt, var engageret og på farten, altid var klar, når Marineforeningen havde brug for ham. Medlemmernes tanker går til hans familie, Jette og de fire dejlige børn. Afdelingen udtrykker et "Æret være hans minde".

NYBORG - Jørgen Henrichsen skriver, at bestyrelsen havde vedtaget at afdelingens 90 års fødselsdag ikke skulle fejres med pomp og pragt - men dog markeres.

Derfor var gasterne den 13. december tilsagt til flaghejsning og mønstring. Flaget, standeren og signalet (Nyborg Marineforening 90 år) blev sat til tonerne af Åge Hansens trompet og til gasterens honnør.

Herefter gik 66 gaster og bedre halvdele direkte over til julefrokosten. Kl. 13:00 bod formand Børge Ferning velkommen og oplæste et lykøn-

Filialdirektør Carsten Reinhold, Danske Bank til venstre, overrækker kopi-medaljen til formand Nakskov Marineforening, Henri Holm. Til højre manden der satte det hele i gang, sognepræst Carl P. Behrens.

(Foto: Jan Knudsen).

skningstelegram fra Danmarks Marineforening's formand, kommandørkaptajn Otto Lichtenberg. Efter trefoldigt leve for jubilaren og Hendes Majestæt Dronningens skål, blev der taget hul på bordets glæder.

Maden var som sædvanlig overdådig og på bordene havde foreningen sat en tre pølger pr. tiende person samt to flasker rødvin, og én øl fra Albani (Fynsk Bryghus. Red.) pr. snude.

Den 14. december var børn, børnebørn og oldebørn, inviteret til juletræsfest. 29 børn havde taget 32 bedste- og oldeforældre med. Efter "Dejlig er jorden" blev der råbt på julemanden, så højt at det er et under at taget blev på huset. Julemanden (Aksel Haugaard Nielsen) med alle nissebørnene legede en times tid om juletræet.

Efter de hårde anstrengelser sluttede dagen af med gløgg og æbleskiver fra Daloon.

Afdelingen har måttet aflyse et arrangement på grund af for ringe tilslutning, lyder det fra Karl-Erik Sørensen. Han mener årsagen kan være mange. Forkert dag – forkert emne – forkert foredragsholder o. s. v. Men bestyrelsen har fået en opgave siger han.

Ellers kipper afdelingen med flaget for Hans Erik Nielsen, 70 år den 16. februar. Ole Saabye, 70 år den 11. marts. Svend Reffeldt Lund, 60 år den 19. marts. Mogens Rasmussen, 60 år den 2. april. Bent Eriksen, 50 år den 14. april. Jørgen Frederiksen, 60 år den 23. april og Niels Høj Justesen, 70 år den 26. april.

ASSENS – Hen over efterår og vinter har der været flere arrangementer i Marinestuen oplyser Finn Ekkelund. Den 24. oktober mødte 22 deltagere – på trods af influenza periode – frem til den traditionelle "Quindeaften".

Julemåneden havde tre arrangementer. Julefrokosten den 9. december havde fuldt hus og godt humør over hele linien. Kammeratskabsaften den 9. december med 43 medlemmer til veltillavet wienerschnitzel, og endelig julekommunen den 20. december, ligeledes med fuldt hus.

Af kommende arrangementer kan nævnes kammeratskabsaften den 10. februar,

generalforsamling den 20. februar samt ny kammeratskabsaften den 9. marts.

Afdelingen kipper med flaget for, Anton Kjems Hansen, 70 år den 18. februar. Ove Jensen, 50 år den 22. februar. Æresmedlem Carl Aage Henriksen, 90 år den 11. marts. Karl kristian Andersen, 90 år den 19. marts og Ivan Frost, 60 år den 22. marts.

ODENSE – "Så er der tid til rømning af vores dejlige gamle hus på Odense Havn" oplyser Lasse Bach Pedersen, "Vi har fået lov til at holde afdelingens 90 års fødselsdag i huset mandag den 8. marts til umiddelbar fraflytning derefter".

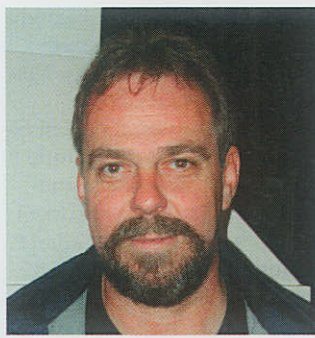
Der bliver reception fra kl. 13:00 til 16:00 men den store festivitas bliver der ikke tale om. Ifølge Lasse Bach Pedersen valgte afdelingen at sætte fokus på 85 års dagen hvor begivenheden blandt andet blev markeret med udsendelse af et jubilæumstryk der beskrev alt omkring tilblivelsen af foreningen og ikke mindst den fortumlede tilværelse den har haft gennem årene.

I 1985 fik afdelingen, gennem et mageskifte med Odense Kommune, samt efter tusindvis af frivillige arbejdstimer og hundretusindvis af kroner eget hus på Odense Havn. Hermed skulle alt være fryd og gammen, men en lokalplan for havneområdet har skabt nogen usikkerhed om Odense Marineforenings fremtidige placering. (Læs Under Dannebrog nr. 5/2003).

En række positive møder blandt andet om afdelingens krav og nye placering på havnen har endnu ikke bragt klarhed for dagen, "Vi har her først i det nye år endnu ikke set så meget som en skitsetegning på det nye hus, ej heller om placering, ja faktisk ingen ting, en sludder for en sladder, det er alt" konkluder Lasse Bach Pedersen.

Mere positivt er det, at Odense Marineforenings lokale blad "Ankerposten" til sommer fylder 10 år. I 1994 tog en række "yngre medlemmer" (40 års alderen) initiativ til at ændre det daværende A4 informationsbrev til en mere moderne informationskanal.

Benny Knudsen, Christian Rex, Ole Bowig og Lasse Bach Pedersen var pionerer i

Næstformand Odense Marineforening, Lasse Bach Pedersen, 50 år den 7. februar 2004.

projektet. Den dengang 18 årige Nikolaj Kaa Olsen vandt efterfølgende en flaske gammel dansk i en rask konkurrence om at hitte det rette navn til barnet. Lasse Bach Pedersen mener, at selv om det kun er 10 år siden, er Odense Marineforening faktisk en af de første afdelinger med lokalblad inden for Danmarks Marineforening "Det mener vi er beundringsværdigt" siger han.

I forbindelse med næstformandens 50 års fødselsdag den 7. februar er der i øvrigt åben hus i Marineforeningens lokaler samme dag fra kl. 14:00 til 18:00

Sluttelig kippes der med flaget for Tonny "Kanon" Rasmussen, 70 år den 25. januar, Kurt "Esso" Møller Jørgensen, 60 år den 27. januar, Lasse Bach Pedersen, 50 år den 7. februar, Bent Hjære Hansen, 60 år den 21. februar, Ivan Kjær Madsen, 60 år den 29. februar og Bent P. Lassen, 60 år den 15. marts.

DISTRIKT VIII SYDØSTJYLLAND

sektionsschef, Kurt E. Larsen, Heimdalsvej 3, 6100 Haderslev
Telf. 74 52 78 41
e-mail: t-k-larsen@get2net.dk
Padborg/Gråsten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa, Vejle

HADERSLEV - Der var et godt fremmøde i stuen til de sidste arrangementer i 2003. oplyser Palle Kok. Julefrokosten forløb godt med 28 deltagere, ligeledes var der mange børn, som besøgte julemanden den 6. december. Den 20. december afsluttede afdelingen vintersæsonen med julehygge i stuen, hvor der blev serveret gløgg og æbleskiver. Bestyrelsen takker deltagerne.

Afdelingen er kommet godt

fra start i januar og medlemsbladet "Ankerposten" er udsendt. Skydning er startet, der er ledige standpladser, og der afsluttes med en "konkurrence-skydning" 1. april. De øvrige aktiviteter er nævnt i bladet. Men husk endelig at det er lørdag den 21. februar kl. 1400 den årlige generalforsamling afvikles. Her håber bestyrelsen på godt fremmøde og god debat om bestyrelsens arbejde. Endvidere skal der blandt andet vælges ny formand. Efter generalforsamlingen er der skafning med damer, tilmelding på listen i stuen, slutter Palle Kok sin rapport.

AABENRAA – Niels Peter Petersen fortæller, at der har været en del aktivitet i Aabenraa afdelingen hen over sommeren 2003. Der var blandt andet planlagt en bustur til Aalborg i maj måned, som desværre måtte aflyses, på grund af for lidt tilmeldinger, men Marinestuen har været åben hele sommeren. Her kommer ca. 20 medlemmer hver søndag formiddag.

Afdelingen fik med meget kort varsel besked på, at adoptionskibet kabelminelæggeren "Lindormen" efter flere års pause, igen kom på besøg.

Skibet ankom fredag den 13. juni kl. 14.00. Aabenraa Marineforenings formand og næstformand kunne sammen med havnechef, Niels Kristiansen byde chefen Jan Bøcker Johansen og besætning velkommen.

Fredag aften var der cocktailparty ombord for indbudte gæster. Lørdag middag – eftermiddag var alle officerer og en stor del af besætningen til åbent hus i Marinestuen, hvorefter der var åbent skib lørdag eftermiddag.

Lørdag aften var der skafning på "Lindormen" for alle Marineforeningens medlemmer. Det blev en meget hyggelig aften hvor alle morede sig "gewaldigt" Søndag den 15. juni 2003. kl. 10.00 afgik "Lindormen" så igen fra Aabenraa.

Den 24. oktober afholdt afdelingen den årlige rafteturnering. Inden konkurrencen gik i gang, var der gule ærter med flæsk og kålpølser (den sædvanlige menu) til alle deltagere.

I år var der flere end 40 til-

meldte, så der var trængsel rundt ved bordene og efter et par timers hård fight, blev det Peter B. Rasmussen der løb med den eftertragtede titel "Raflekonge 2003".

Marinestuen har desværre haft indbrud, hvor der blev stjålet flere uerstattelige effekter, dette har nu tvunget foreningen til at opsætte tyverialarm i Stuen.

Af kommende arrangementer afholdes "Nytårsfrokost" den 31. januar og Generalforsamling den 28. februar.

FREDERICIA – Fredericia Marineforenings 85 års jubilæum den 14. november, blev fejret med maner.

Receptionen i Marinestuen, hvor medlemmer med familie, venner, samarbejdspartnere og forretningsforbindelser mødte op for at gratulere, blev fulgt op med festmiddag på restaurant "Havblik".

Blandt de indbudte gæster var landsformand Otto Lichtenberg, der holdt en smuk tale om den jomfru (taljeblok med tre huller) han medbragte som gave. Blandt gæsterne var også borgmester, Uffe Steiner Jensen og afdelingens tidligere formand, Peter Jeppesen.

Værtsparreret Helle og Henning Kragelund havde sammen med personalet sat alle sejl til for at skabe smukke rammer om begivenheden.

Medens hovmester Poul Erik Hansen stod for den totale besatte julefrokost i Marinestuen den 7. december, var det formandens hustru Kirsten Ravn, der klarede oprydning og afrigning efter festen.

Afdelingen ser frem til nye udfordringer i det nye år, og ønsker alle godt nytår.

KOLDING – Knud Erik Skafte fortæller, at julefrokosten i november blev en stor succes. De mange fremmødte havde en dejlig aften med masser af god mad og dans på dækket til ud på de små timer.

Var julefrokosten en succes, blev julestuen i december en fiasko. Med kun seks tilmeldte måtte arrangementer aflyses. Tilbage sidder en slukøret bestyrelse, siger Knud Erik Skafte.

Til gengæld venter bestyrelsen stor deltagelse til generalforsamlingen den 28. februar kl. 18:00. Arrangementet foregår i Marinestuen på Stald-

gården og som sædvanlig serveres Monas Gule Ærter med Grisehaler.

Medlemmerne skal allerede nu sætte kryds i kalenderen for Banko den 7. marts og fisketur lørdag den 20. marts. Fisketuren har afgang fra inderhavnen kl. 09:00 ombord i det gode skib "Mira" af Midjelfart.

Mere om begge arrangementer i lokalbladet Søforklaringen.

Knud Erik Skafte slutter med at ønske alle medlemmer af Kolding Marineforening et godt nytår.

DISTRIKT IX SYDVESTJYLLAND

Jørn Petersen
Sct. Catarinae Plads 3
6760 Ribe
Tlf. 7542 0586

Esbjerg, Fanø, Romø, Tønder, Ribe

ESBJERG - Den 6. december afholdt afdelingen den traditionelle julefrokost hos naboen – restaurant Sydvesten. 129 personer deltog og det må siges at det også i år blev en bragende succes, oplyser Erik Lassen Sørensen Veltilberedt julemad og god julestemning var igen nøgleordene på et vellykket arrangement.

Det årlige amerikanske julelotteri slog denne gang alle rekorder. 50 gevinster blev udloddet. De var alle sponsoreret af gavmilde givere fra såvel Esbjerg By samt Esbjerg Havn. Festen sluttede i Marineforeningen med kaffe og diverse andre gode varer til gaven.

Foreningens aktivitetsudvalg har afholdt møde om næste halvårs aktiviteter. Her kan nævnes Bankospil i januar, sangaften i februar, ulkeaften i marts, foredragsaften i april, busudflugt til Holmen i maj og endelig sommerfest i juni. Så der er noget at se frem til. Desuden er alle 'lange lørdage' fastlagt for det næste halvår. På de lange lørdage serveres der for en meget lille pris frokost ad libitum. Hovmestrene udøver her deres ypperste kunst udi madlavning af absolut bedste kvalitet.

Generalforsamling afholdes den 7. februar. Her forventes

der traditionen tro stor deltagelse.

Esbjerg Marineforening og dets medlemmer kan endnu engang se tilbage på et rigtig godt år for foreningen. År 2003 blev et år med mange aktiviteter og stor medlemstilgang og må betegnes som et yderst tilfredsstillende år.

DISTRIKT X MIDTJYLLAND

Jørgen Chr. Rasmussen
Veilegade 8³⁷,
8000 Århus C
Tlf. 8612 6846

Århus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø, Skanderborg

EBELTOFT – Årets sidste kammeratskabsaften i stuen var et møde med sognepræst Henning Nielsen, Hyllested-Rosmus, på Djursland. Henning Nielsen, der er medlem af Ebeltoft-afdelingen fortalte om sin udstationering et halvt år i Afghanistan som feltpræst. Med sit lysbilledforedrag tog han forsamlingen med på en spændende rejse blandt andet til de allierede styrker på den afghanske højslette – godt 1800 meter over havet. Arbejdet spændte fra tilrettelægningen af en mindehøjtidelighed for tre danske og to tyske soldater, der mistede livet ved en mineulykke et år tidligere, samt om de spændinger, der var i forhold til lokalbefolkningen. Og meget, meget mere.

Der var ægte julestemning fra de store Sejlskibes tid, da Marineforeningen serverede menu anno 1880 – ærtesuppe og beskøjter på Fregatten Jylland. Menuen var den ret, som da Fregatten sejlede på de Vestindiske Øer for årtier siden. Marineforeningen havde inviteret til juleskafning på fregatdækket, og der kom mange besøgende. Blandt dem, der tilberedte drikken, var afdelingens formand Chr. Koudal. Også Marineforeningens kor var med og spillede og sang sømandsviser, så flere tog sig en lille svingom. Julestemningen var for alvor slået an.

Siden sidst er kommet fire nye medlemmer: Lars Gernyx (overflyttet fra Grenaa), Vagn Jensen og Ib Petersen, Rosa Jørgensen.

Årets julefrokost havde også samlet god tilslutning. I sidste halvdel af december afvikledes

et Familiejul-mini-bankospil, og 28. december var der juletræsfest for medlemmer med børn og børnebørn, ligesom der i december var salg af juletræer i Marineforeningens gård.

Havfruene, damerne i afdelingen, havde i december julefrokost og 8. januar var der rundbordssamtale omhandlede gode råd/ideer til kommende arrangementer.

Afdelingens generalforsamling holdes sidst i denne måned i stuen. Og her bydes traditionen tro på kogt torsk med diverse tilbehør. Der ventes stor tilslutning. Ebeltoft Marineforening er nu den fjerdestørste afdeling under Danmarks Marineforening.

GRENAA - I november måned, fortæller Ib Christensen, havde Grenaa Marineforening den årlige kammeratskabsaften med Gule Ærter. Som så mange gange for blev ærterne tilberedt af fhv. bagermester Preben Kjærgaard, og som sædvanlig var de veltillavede. Det resulterede da også i, at der mødte 38 medlemmer. Der var rigeligt af den gode mad, selv om de fremmødte kunne stille med en glubende appetit. Det var en rigtig hyggelig aften, hvor der også røg en øl og et par snaps ned. Efter spisningen var der en del, der fik sig et slag kort, eller en god og hyggelig snak.

Den 7. december havde afdelingen julemanden på besøg i julestuen. Medlemmerne med børn og børnebørn, fik en hyggelig dag, med banko hvor der næsten var gevinster til alle, gløgg og æbleskiver.

Nogle dage senere havde præmiehistklubben juleafslutning. Det kunne samle 27 mand, som hyggede sig med julefrokosten, og sluttede af med et præmiespil.

Grenaa Marineforening er så småt ved at forberede sig til sit 90 års jubilæum den 13. februar. I skrivende stund er der indledt forberedelser og alle ser frem til en god dag.

RANDERS – Vintersæsonen har fået en god start i Randers Marineforening. Mange møder efterhånden op til lørdagsarrangementerne i Marinestuen, men der er plads til flere, beretter Knud Erik Bülow.

Den 23. oktober deltog 24 medlemmer i en gang "bøf og

bowl". Det stod hurtigt klart, at gasterne var bedre til bøl end til bowl.

Den årlige julehygge banko-aften blev, sammen med roklubbens venner, afviklet i roklubben den 3. december. 70 fremmødte spillede om 16 ænder og diverse sponsorerede gaver.

Lørdag den 6. december var der juleafslutning i marinestuen. Her nød forsamlingen Hotel Randers gode sild, hamburgerryg og grønlångkål.

Årets generalforsamling er fastlagt til den 20. februar.

Der kippes med flaget for Benny Post, 70 år den 7. februar og Ingelise Kjærsgårde, 70 år den 7. marts

VIBORG – Torskespisningen den 24. oktober blev på grund af de mange EU-Kvoter og prisstigninger, ændret til danske dambrugsorred. Med kokkens fremragende hjælp, blev denne ændring en succes – fisken smagte pragtfuld, og kan sagtens stå mål med en gang kogt torsk.

Afdelingens fuldt besatte julefrokost, blev den 22. november afholdt med sang og musik leveret af Knud og Hans.

Den tyske Natochef i Karup, kommandør Werner Ribbroch, har henvendt sig til Vagn Christensen, for at få arrangeret en overdragelse af basens officersmesses mange effekter til Viborg Marineforening.

Efterfølgende har Vagn Christensen og Knud B. Jensen været på besigtigelse i messen. Ved denne lejlighed modtog afdelingen også en gave fra den danske officersmesse. En hornmine der skal placeres på Marinestuens terrasse.

Baggrunden for denne gaveregn er ændringer i personaleforholdene omkring Natos arrangement i det midtjyske.

Afdelingen svinger med huen for Peter Gjesing Olesen den 16. marts runder 50 år.

DISTRIKT XI NORDVESTJYLLAND

Jørgen Andersen
Reberbanen 20 st.
6950 Ringkøbing
Tlf. 9732 2677

Skive, Lemvig, Ringkøbing, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn

GLYNGØRE – Glyngøre Marineforening har fra et af medlemmerne, kommunaldirektør Flemming Laursen, modtaget en billedsamling samt "Polar Diplom" fra kongeskibet "Dannebrog" som sommertogt til Grønland i 1982.

"Dannebrog" s Grønlandsrejse den sommer, var i anledningen af 1000 året for Erik den Rødes første tog til Granbjørnsskær.

Billedsamlingen omfatter blandt andet et billede af "Dannebrog" i store ismasser i Narssaq Sund, et billede af hele besætningen samlet omkring Hendes Majestæt Dronningen, Hans Højhed Prinsen, samt et meget smukt billede af regentparret med signatur.

SKIVE – Den 21. november havde Skive Marineforening besøg af orlogskaptajn Peter Søberg Poulsen, chef for Havmiljøsektionen ved Søværnets Operative Kommando.

Peter Søberg Poulsen fortalte om kollisionen og de efterfølgende hændelser i forbindelse med havariet den 31. maj 2003 i farvandet Hammergattet nordvest for Bornholm.

Her tog den 70.000 tdw. store kinesiske bulkcarrier "Fu Shang Hai" og containerskibet "Ghynia" på 50.000 tdw. gruelig fejl af hinanden, med en fatal kollision til følge.

Kort efter kollisionen sank "Fu Shang Mai" på 68 meter vand. Skiber medbragte ca. 1.680 tons fuelolie, der efter forliset forårsagede en større olieforurening på kysterne ved Sydsverige samt Christiansø og Frederikshavn.

Det uhyre spændende og interessante foredrag blev ledsaget af film og dias. De 28 fremmødte fik god indsigt i, hvor stor ekspertise Søværnets Operative Kommando besidder indenfor forureningsbekæmpelse på havet.

Peter Søberg Poulsen er en mand der ved hvad han taler om, og han høstede et stort og velfortjent bifald, oplyser Ove Hendriksen.

MORSØ – På årets skuddag – tirsdag den 24. februar – afholder afdelingen generalforsamling i Marinestuen på Restaurant Morsø.

Generalforsamling starter kl. 18:30 hvorefter menuen – hvor torsken i år er skiftet ud med sild og Skipperlabskovs – serveres. Indkaldelse og dagsorden udsendes primo februar.

DISTRIKT XII NORDJYLLAND

Overlærer
Carl Frede Haugaard
Danmarksvej 24A, 1. sal nr. 1
9900 Frederikshavn
Tlf. 9843 1929

Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals, Hobro

HALS – Årets skovtur løb af stablen den 23. august. Alle pladserne i den 70 personers bus var besat og bestemmelsesstedet var Ebeltoft, med besøg på fregatten "Jylland" efterfulgt af spisning i Ebeltoft Marineforening, fortæller Erik Thomsen.

Humøret var højt på hele turen på trods af, at vejret drillede med byger. Nogle havde udtrykt lidt betænkeligheder på grund af den relativ lange køretid. Disse betænkeligheder blev dog gjort til skamme, da vi erfarede, at også Hirtshals afdelingen havde samme destination, - og de har jo noget længere at køre.

På grund af nogle misforståelser vedrørende ankomsttidspunkterne for spisning i Ebeltoft Marineforening, ankom både vi og Hirtshals på næsten samme tid med det resultat, at Ebeltoft måtte "sætte ekstra sejl" for at servicere 100 spisende gæster på én gang. De klarede det dog til UG.

Alt i alt en meget vellykket udflugt.

Årets Ulkeaften den 10. oktober, hvor de nye medlemmer blev optaget i foreningen, blev igen et tilløbsstykke med 58 deltagere. Der har været afgang af medlemmer, men tilgangen har gjort, at medlemstallet stadig ligger på lidt over 300. En meget fin aften med godt humør og kammeratskab og klokken blev "sent" inden de travle servitører kunne holde fri.

Afdelingens mangeårige formand Povl Erik, rundede 70 år i november. Han havde

"muldvarpeskindet" oppe i dagens lys og havde inviteret til en virkelig dejlig aften i "stuen", hvor også hans søn og svigersøn blev indviet i medlemmernes aktiviteter.

Hals Marineforening har i mange år haft den tradition at lave et arrangement for afdøde medlemmers enker, af hvilken der er 32. Dette julearrangement løb af stablen den 6. december. Bestyrelsesmedlemmerne serverer og underholder gæsterne, der bliver beværtede med gløgg og æbleskiver. Det var dejligt, igen at se humøret og de røde kinder hos pigerne. Dagens højdepunkt er en koncert udført af HMF sangkor, der er så verdensberømt i Nordjylland, at der er udgivet en CD med dem. Sangkorets leder Frank Strauss lokkede pigerne til også at give et nummer, hvilket de slap meget fint fra.

Afdelingens mangeårige medlem og hushumorist, Jens Lassen havde i dagens anledning udfærdiget en quiz å lå Fup eller Fakta og denne blev vundet af Else Nordkap. Til slut fik pigerne udleveret den traditionelle julekurv fra foreningen, en kurv, hvis indhold igen gav anledning til stor applaus. Dette er et arrangement bestyrelsesmedlemmerne ser frem til hvert år. Der ligger en meget stor glæde i at observere, hvor glade vores piger er for denne årlige sammenkomst, slutter Erik Thomsen.

AALBORG – Det sidste af efterårssæsonens arrangementer – julestue med juletræ, juleposer, æbleskiver og gløgg – blev afviklet den 7. december med god tilslutning fra medlemmer med børn og børnebørn, fortæller Per Jacobsen.

Som nævnt i Under Dannebrog nr. 5/2003 kunne afdelingens formand, Charley Frank Pedersen fejre 60 års fødselsdag den 9. november. Aalborg Marineforening var i den anledning vært ved en reception fredag den 14. november. Fremmødet var stort og det fortæller lidt om Charley's og afdelingens popularitet i byen. En særlig glæde for alle var, at chefen for Flådestation Frederikshavn, kommandør Axel Fiedler på trods af travlhed tog sig tid til at deltage. Han takkede i en flot tale Charley F. Pedersen, ikke blot for hans virksomhed som formand for

Aalborg Marineforening, men også for mange års tjeneste i Søværnet, som han med udgangen af november måtte tage afsked med.

Forårssæsonens første arrangement var det traditionelle "Konsulmøde" den 13. januar. Her samles en række repræsentanter for de institutioner der er impliceret i tilrettelæggelse af diverse flådebesøg i Aalborg, og det kommende års arrangementer drøftes. Efter mødet fulgte traditionen med, at hovmesteren serverede klipfisk.

NIBE – Torskegildet den 21. november trak 26 gaster af huse, oplyser Axel Mortensen. Efter formandens velkomst og flaget var sat, kom den gode torsk på bordet. Efter torsken og det behørlige tilbehør, blev der serveret "rigtig gammel ost".

Efter skafningen blev der solgt amerikansk lotteri med de sædvanlige gevinster, der blev uddelt under sædvanlig tumult. Thyge Aslak havde under middagen underholdt på "skipperklaver" og han fortsatte med akkompagnement til de gamle kendte sømandsfavoritter, der blev luftet endnu engang.

Kl. 23:00 blev flaget strøget og den officielle del af festen var slut. Men som vanlig oplyste formanden, at man jo ikke nødvendigvis behøvede at gå hjem, så det lod gasterne så være med. Der blev taget hul på en god del af næste dag, inden de sidste afmonstrede og fandt landgangen efter en hyggelig aften i gode kammeraters selskab.

SKAGEN – Den traditionelle mortensaften havde samlet 48 deltagere. For en lille hundredekroneseddel fik de serveret and, ris a' la mande og kaffe, samt underholdning af den lokale troubadour, Lars Brun og harmonikavirtuoserne, Astrid & Erik.

Julebordet den 29. november trak 90 mand af huse. Det blev som sædvanlig en god aften, hvor der blev ført bevis for, at den nedsatte spiritusafgift har positiv effekt på omsætningen af de små klare. Det fortæller Kurt Ottesen, der også kan fortælle, at et brandsyn har pålagt foreningen at montere branddør i marinestuen. Til orientering

for andre fortæller Kurt Ottesen, at hvis der opholder sig mere end 50 personer i et lokale – uanset om man kan henvise til en køkkenudgang – er det lovpligtigt med en branddør.

Afdelingens egne håndværkere gjorde arbejdet. Men alligevel løber dør, henvisningskilte etc. op i ca. 8.000 kr.

Der kippes med flaget for Herluf Olesen, 70 år den 20. februar, Kjeld P. Jensen, 60 år den 3. marts, Ib Pedersen, 50 år den 9. marts og Peder Westphal, 60 år den 18. marts.

HJØRRING – Som omtalt i Under Dannebrog nr. 6/2003 har der i det nordjyske været såvel jubilæum som indvielse af ny marinestue.

Til jubilæumsmiddagen den 5. december deltog 58 gæster – med landsformanden Otto Lichtenberg, landsbestyrelsesmedlem for distrikt 12 Carl Frede Haugaard samt samtlige afdelingsformænd fra distriktet – alle med fruer – i spidsen.

Birger Nielsen fortæller, at det blev en hyggelig aften. Efter landsformandens tale lykkeønskede Carl Fred Haugaard afdelingen og overrakte kassereren Michael Jørgensen distriktets pengegave. Ole Steensen blev hædret af formand Bent Simonsen for det store arbejde og interesse han har lagt i indretningen af stuen.

Ellers stod den på amerikansk lotteri og aktion samt harmonikamusik leveret af Jørgen og Thomas fra Hirtshals Marineforening, inden festen sluttede kl. ca. 23:30.

Der kippes med flaget for Erik Hall 60 år den 27. februar samt Jens Hansen 65 år den 5. februar

Bordene var smukt pyntet til jubilæumsmiddagen i Hjørring Marineforening.

HADSUND – Hadsund Marineforening har været lidt tavse i løbet af efteråret. Det skyldes dog ikke dvaletilstand i foreningen – tværtimod, beretter Svend Hill-Madsen.

Afdelingen har haft et godt program siden sommeren – startende med tur til Frederikshavn den 30. august. Har var der et spændende besøg på Bangsbo Museet, samt hyggeligt besøg hos naboerne og vennerne i Hals.

Foreningen har efterhånden oparbejdet en række stabile traditioner, og en af dem er den årlige torskeskafning i oktober. Medlem af Hadsund Marineforening, fiskeskipper Jes var den ædle giver af den friskfangede torsk, som tilberedt i foreningens nye gruekedel bliver til et festmåltid, som krydres med sekretærens tilbagevendende kulturhistoriske causerier og anekdoter. Tilsyneladende er medlemmerne stadig ikke blevet trætte af at høre ham arbejde sig tilbage i århundrederne, men han optræder nu også først, når torsken flyder godt i rigelig brændevin.

I november var det tid til at være mere seriøse, hvorfor afdelingen havde inviteret to officerer fra 5. eskadre ned til en foredragsaften, hvor der blev briefet om U-bådenes betydning for Søværnet i almindelighed og "Sælens" operationer i Mellemøsten i særdeleshed. Den ene af officererne er medlem af Hadsund Marineforening og den anden fra "Narhvalens" tid en god ven. Begge var veloplagte og engagerede, og det blev en fremragende aften.

Nu er så den årlige hyggelige julefrokost sammen med pigerne overstået. Aftenens

indslag var naturligvis en kulturhistorisk quiz. Sekretæren var på banen endnu engang og konstaterede, at medlemmernes historiske indsigt ligger på et rimeligt plan.

Nu ser afdelingen så frem til et nyt år med gode begivenheder og en stabil status. Med et medlemstal lige under hundrede klager man ikke i Hadsund.

FREDERIKSHAVN – Julefrokosten sidst i november havde knap 50 deltagere, oplyser Carl Frede Haugaard. Under spisningen – af den i øvrigt gode julemad – overrakte formanden, Knud Erik Qvick, C. B. Thostrup's mindepokal til "Årets Mariner 2003". Titlen tilfaldt afdelingens "grand old man" Ove Rask Nielsen. Baggrunden for æren er blandt andet, at Ove Rask Nielsen altid udviser stor trofasthed over for Frederikshavn Marineforening og at han hyppigt deltager i arrangementerne og søndagsmøderne. På den baggrund lever han fuldt ud op til fundatsen for modtagelse af Thostrup pokalen.

Ellers har den stået på U-lkeaften med stegte ål, julebanko for medlemmer med familie, nytårstaffel, nytårsgudstjeneste og endelig i januar, kontaktmøde med de instanser og enkeltpersoner, der hen over året har haft ekstra betydning for Frederikshavn Marineforening.

Februar byder på seniortræf, distriktsmøde i Hjørring og generalforsamling.

Der kippes med flaget for Bent Bergen, 50 år den 4. marts, Jens Erik Nygaard Pedersen, 50 år den 15. marts, Kaj Olesen, 50 år den 16. marts, Jørgen Brixen, 60 år den 24. marts, Erling Stenbakken, 70 år den 13. april og endelig Henrik Melchiorsen, 50 år den 16. april.

DISTRIKT XIII GRØNLAND

Allan Idd Jensen
Postboks 187
3900 Nuuk - Grønland
Tlf. +299 32 1366
Egedesminde, Godthåb

Siden sidst har Marineforeningen optaget 145 nye medlemmer. Vi bringer her – fordelt på afdelingerne – navnene på de nye medlemmer, som vi byder hjerteligt velkommen med ønsket om, at de må få rigtig megen glæde af medlemskabet.

AMAGER:

Erik Jørgen Villy Jensen

ASSENS:

Per C. M. Møller

EBELTOFT:

Ib Petersen
Jørgen Friis

EGEDESMINDE:

Torben Stæhr
Niels Christensen
Jesper T. Madsen
Olav Møller Grimstrup

ESBJERG:

Knud Nielsen
Gunner Raunsbæk Nielsen
Henrik Kristensen
Poul Flemming Jørgensen
Jan Tomas Fedøy
Erik Berg
Oskar Thesbjerg
Palle Schollert Jørgensen

FREDERIKSBERG:

Børge Pedersen

FREDERIKSHAVN:

Jan Christensen
Hans Drastrup Olesen
Mogens Thorup Thomsen
Henrik Hou

FREDERIKSSUND:

Poul-Asger Knudsen
Gunnar Jessen
Poul Jensen

FREDERIKSVÆRK:

Jørgen Simonsen
Leif Hansen Hedby

GODTHÅB:

Dan Højrizi
Ib Helquist Lagersted
Leo Ingvarsen
Lars Nørgaard Stach
Hans Berthelsen
Thomas Fejfer
Peter Fejfer
Finn K. Mortensen
Leo Pedersen
Paul Steenstrup
Lars Kruse
Lars Kristensen
Sivert Møller
Klaus Ole Qvistgaard

Poul Havemann
John Thomsen

GILLELEJE:

Per Stokholm
Kurt F. Schmidt

HADERSLEV:

Henry Sørensen Schmidt

HADSUND:

Jens Peter Madsen
Kaj Serritslev
Jens Lykke Ottosen

HALS:

Søren A. Jørgensen
Uffe Toftelund Madsen
Hans Kurt Pedersen

HELSINGØR:

Else Weber Andersen
Arne Havegaard Larsen
Søren Andersen

HILLERØD:

Finn J. Sylvest Jensen
Thorkild Vangsgaard
Hans Knudsen

HJØRRING:

Bent Brown
Peter Hansen
Torben Larsen

HORSENS:

Stig Andersen
Carsten Østergaard

HUNDESTED:

Johnni Kim Iversen
Bent Werner Hansen
Hans Henrik Nielsen
Mogens K. E. Pedersen
Verner Brisson Jørgensen
Lars Bostrøm Christiansen
Benny Haulik Mønster

HØRSHOLM:

Jens Engly Damgaard
Per B. Jensen
Ove Larsen Post

KALUNDBORG:

Rasmus Høtoft Sørensen
Niels Åge A. Pedersen
Jørgen Hansen
Michael Høtoft Sørensen
Mads B. Wachsmuth

Jannick M. Andersen
Ove Henning Jensen
Niels Frederik Stoltenberg

KONGENS LYNGBY:

Bern Lion Paerl Hasselstrøm
Arne Svendsen

KOLDING:

Peter Broeng
Børge Quorning
Niels Ejner Skovsbakke

KORSØR:

Henrik Wenzel Kristoffersen
Villy Jensen
Jan Poulsen
Bent Pedersen
Kim H. Christensen

KØBENHAVN:

Paw Mørk
Flemming Lehrmann
Viggo Frode

MØEN:

Andreas Poul Georg Martin
Hilburberg
Kaj Hansen
Erik Lorenzen
Leif Blom
Kim Møller Pedersen
Jørn B. P. Jensen
Per Svensson

NAKSKOV:

Erik Steinmüller
Claus Gertsen
Bøje Pedersen

NYBORG:

Flemming Egholm
Niels Algreen-Ussing
Bent Leo Nielsen

NYKØBING SJÆLLAND:

Benny Allin Wilkenschildt
Ole Hemmer Christensen
Vagn Hansen
Per Rasmussen

PADBORG/GRÅSTEN:

Leif Burmeister

RANDERS:

Peter Vincent Pedersen

RINGKØBING/ HVIDE SANDE:

Karl Erik Kristensen
Ejnar Rauhe

SAMSØ:

Svend Nymand

SKÆLSKØR:

Steffen Torsten Brandt

SLAGELSE:

Uffe Rasmussen

STEVNS:

Klaus-Erik Jensen

SVENDBORG:

Niels Erik Christensen
Knud Reimers
Preben Højlund Olsen
Ole Jacobsen
Ib Erik Hansen
Niels Kortemand

SØLLERØD:

Verner Pedersen

THYBORØN:

Niels O. Vinter Jensen
Claus Salskov Jensen
Danny Broe Langer
Ole Bro Jakobsgaard
Tommy Jensen Knak
Michael Jakobsgaard
Christian W. Rasmussen
Ivan Juel L. Pedersen
Alfred Smidt
Børge Toft Nielsen

ÆRØSKØBING:

Egon Miechels
René Espe
Chr. Plum Bertelsen

AALBORG:

Kaj Bylund Andersen
Henrik Hon
Jørn Krebs
Henrik Jensen
Carsten Klausen Nielsen
Kaj Warming

ÅRHUS:

Benny Konrad

Hæderstegn til medlem i Kerteminde

KERTEMINDE – Ved generalforsamlingen i april modtog Ib Villumsen Skyttelavets Hæderstegn. Ib Villumsen har været medlem af lavet siden 1955 og har altid været en dygtig skytte og ikke mindst en god kammerat, beretter Jørgen Jørgensen

Ingen pokal til Randers men gode juleresultater

RANDERS – Selv om Randers Marineforenings Skyttelav stillede med 11 mand, lykkedes det ikke at hjemtage pokalen ved arvefjende stævnet mellem Randers og Århus.

Århus vandt igen, denne gang med 419 mod 397 point til Randers. Det oplyser Ole Poulsen. Samtidig kan han dog fortælle, at der dog var det lyspunkt, at K. E. Búlow vandt den efterfølgende raffleturnering.

Efter mange års dvale, har foreningens skyttelav besluttet igen at deltage i hjemmebaneskydningerne. 10 mand, heraf seks veteraner, deltog den 11. november for første gang i mange år i denne skydning.

Ved juleskydningen med De Samvirkende Soldaterforeninger, hævdede Marineforeningen sig smukt. Tre andenpladser og en enkelt tredjeplads blev det til i denne hårde konkurrence. Mogens Jensen blev toer i hovedskydningen med 47 p. Palle Madsen blev toer i vetaranskydningen med 50 p. På damesiden fik Bente Nielsen andenpladsen med 48 p. medens Irene Kristensen blev tredje med 47 p.

Ole Poulsen erindrede om, at medlemmerne skal huske træningskydningerne. Afdelingen vil gerne have et godt resultat ved Landsskyttestævnet til marts i Brøndby.

Travlhed i Brøndby

BRØNDBY – Vinskydning, trekantsskydning, juleafslutning, mandagsskydning, bankospil, fastelavnsskydning, admiral-forsamling og Garderskydning – listen er lang og yderst vari-

Julemanden var rundhåndet ved juleafslutningen på Marinegården i Brøndby

abel, når arrangementerne for Marineforenings Skyttelav for Glostrup, Brøndby og Omegn skal listes op.

Ellers fortæller Anders Hansen, at det blev Lanni Jensen, Monna Jensen og Lisbet Rank der vandt vinskydningerne for damer, medens Geworg Marum, Jens Ole Løje Jensen og Kurt Pettersen blev vinder på herresiden.

Den 15. december var der juleafslutning på Marinegården. De godt 40 deltagere fik besøg af julemanden der med rund hånd uddelte gaver til de tilstedeværende. Inden julemandens ankomst, fordrev deltagere ventetiden med at smage æbleskiver og gløgg. En rigtig "føjulehyggeaften".

Ikke kun julesjov i Kongens Lyngby

KONGENS LYNGBY – Mesterskabskydningen 2003 blev vundet af Jørgen Challet foran Søren Nielsen. Begge skød samme point, men Jørgen Challet vandt på en ekstra pletter. Årets handicapskyd-

ning fik samme udfald. Her skilte kun 0,5 point de to skytter, fortæller Peder Møller Hansen.

Julesjovsskydningen indeholdt tre skydninger, og vinderne blev: Tipsskydning Mogens Bøeg-Jensen, blindskydning Peter Bruun og figursskydning Søren Nielsen. Alle de stolte vindere fik overrakt en hel brændevin.

Mandagsskydningen blev genoptaget den 5. januar. Bestyrelsen håber, at flere af de yngre der skal skyde fritstående, tillige med de trofaste skytter, vil møde op, således, at afdelingen kan stille i bedste opstilling til Landsskyttestævnet i Brøndby 2004.

Afdelingen ønsker alle godt nytår.

Søren Nielsen Kongens Lyngby modtager skydepræmie fra Mesterskabskydningen.

Program for Landsskyttestævnet den 20. og 21. marts i Brøndby

Lørdag den 20. marts

11:00	Indskydning påbegyndes	Glostruphallen/kælder (Stadion)
11:00	Hyggestuen åbner	Glostruphallen 1. sal
12:00	Skydning påbegyndes	Glostruphallen/kælder
12:00	Marinegården åbner	Sognevej 35
16:00	Landsmødet påbegyndes	Glostruphallen/BB rum, stuen
17:30	Hyggestuen lukker	
18:00	Skydning slutter	
19:30	Kammeratskabsaften	Glostruphallen/selskabslokalerne, 1. sal
24:00	Kammeratskabsaften slutter	

Søndag den 21. marts

09:00	Skydebaner åbner	Glostruphallen/kælder (Stadion)
09:00	Hyggestuen åbner	Glostruphallen 1. sal
11:30	Hyggestuen lukker	
11:30	Skydning slutter	
13:00	Frokost	Glostruphallen/selskabslokalerne, 1. sal
13:45	Præmieuddeling	
15:00	Landsskyttestævnet 2004 afsluttes	

Gave til Søværnets Tamburkorps

Nu kan Tamburkorpsset nyde varm kaffe i bussen.

AUDERØD - Ved en festlig højtidelighed den 2. december på Søværnets Grundskole, i Frederiksværk Marineforeningens lokaler, modtog Søværnets Tamburkorps en check på kr. 5.000,00 til en ny kaffemaskine, som skal installeres i korpsets bus.

Midlerne stammer fra Sol-daten og Orlogsgastens Fond, som administreres af Marineforeningens Landskontor. Checken blev overrakt af Landsformand Otto Lichtenberg, som en gave fra fondens midler. I sin tale nævnte Otto Lichtenberg blandt andet, at fondens midler går til direkte hjælp til værnepligtige. Der er jo meget, man kan gavne og

Landsformanden for Marineforeningen Otto Lichtenberg overrækker de 5.000 kr. til leder af Tamburkorpsset, oversergent Anders Rasmussen.

glæde de værnepligtige med. Det var derfor med stor glæde, at formanden kunne overrække Søværnets Tamburkorps, repræsenteret ved den daglige leder oversergent Anders Rasmussen, beløbet. At penge skal bruges til en kaffema-

skine i bussen, var formanden ikke i tvivl om var en god ide. "For når jeg tænker på, hvor mange kilometer Tamburkorpsset tilbagelægger på de danske og udenlandske veje om året, er jeg bestemt overbevist om, at der vil blive brygget mange

kopper kaffe i fremtiden på den nye maskine" sagde han.

Anders Rasmussen takkede for gaven og kunne naturligvis bekræfte, at der i Tamburkorpsset, ligesom i Søværnet generelt bliver drukket meget kaffe og man var meget glad for denne økonomiske håndsrækning. Samtidig kunne Anders Rasmussen bekræfte, at netop december måned altid er en meget travl måned, idet Tamburkorpsset gennem årene har opbygget besøg på plejehjem og andre institutioner, så det vil gøre godt med en kop varm kaffe mellem besøgene.

Efter overrækkelsen spillede Tamburkorpsset et par numre og derefter var Chefen for Søværnets Grundskole kommandørkaptajn J. O. Løje Jensen vært ved et mindre traktement.

DET GODE SKIB KISAQ

Eksklusivt minicruise til Arsukfjord, Sydgrønlands sande skatkammer
– 8 dage med dansk rejseleder og helpension

Se eller gense det smukke Sydgrønland fra Narsarsuaq via Ivittuut til Grønnedal ombord på Grønlands bedste turskib.

Vi sejler ad en indenskærsrute og gør stop ved byer og bygder, ser hvaler, havørne, moskusokser og de sælsomme ikkasøjler inden vi med helikopter flyver fra Flådestationen Grønnedal tilbage til Narsarsuaq.

Afrejse: 12/8, 19/8 og 26/8

Pris per person: kr. 18.850,- (inklusive helpension)

Albatros Travel A/S
Kulturvet 11
1175 København K
Tlf.: 3698 0000
www.albatros-travel.dk
info@albatros-travel.dk

Albatros
travel

NYHAVN – Traditionen tro samledes Marineforeningerne fra Storkøbenhavn juleaftensdag den 24. december kl. 15:00 ved mindeankret i Nyhavn, for ved en kort andagt at mindedes de danske søfolk der døde under de to Verdenskrige, samt de søfolk der i løbet af 2003 har sat livet til på havet.

Pastor Verner Vildensgaard, Inlands Sømandsmission forestod den smukke begivenhed.

Otte afdelinger mødte med flag. Formand i Amager Marineforening, Johnny S. Nielsen lagde landsforeningens krans medens Lone Heide, Tjenestestedskorpsets Musikkorps blæste "Last post".

Foto: Ole Skjold Hansen